

Zarządzenie Nr 255/20
Wójta Gminy C m o l a s
z dnia 22 czerwca 2020r.

w sprawie wniosku o zwołanie sesji nadzwyczajnej oraz przygotowania projektów uchwały.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019r. poz. 506, z późn. zm.) oraz § 14 ust. 1 Statutu Gminy Cmoląs (Dz. Urz. Woj. Podkarp.z 2018r., poz. 4459)

z a r z ą d z a m :

§ 1

Przedłożenie Przewodniczącemu Rady Gminy wniosku o zwołanie sesji nadzwyczajnej jak załącznik.

§ 2

Przedłożenie Radzie Gminy przygotowanych projektów uchwał stanowiących załączniki od Nr 1 do Nr 6 do niniejszego zarządzenia, w następujących w sprawach:

- a) w sprawie uchylenia uchwały o wygaśnięciu mandatu ławnika (*projekt Nr 1*)
- b) zmieniająca uchwałę Nr XVI/118/20 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej (*projekt Nr 2*),
- c) w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Cmoląs na lata 2020 - 2023 (*projekt Nr 3*),
- d) zmieniająca uchwałę w sprawie pomocy rzeczowej dla powiatu kolbuszowskiego w 2019r. na inwestycje drogowe (*projekt Nr 4*)
- e) w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2020-2029 (*projekt Nr 5*),
- f) w sprawie zmian budżetu gminy na 2020r. (*projekt Nr 6*)

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT
Eugeniusz Galek

**UCHWAŁA Nr XVII/...../20
RADY GMINY W CMOLASIE
z dnia 29 czerwca 2020r.**

w sprawie uchylenia uchwały o wygaśnięciu mandatu ławnika

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713)

uchwała się, co następuje:

§ 1

Uchyła się uchwałę Nr V/45/19 Rady Gminy w Cmolasie z dnia 26 marca 2019r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu ławnika.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cmolas.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Rada Gminy w Cmolasie uchwałą Nr V/45/19 z dnia 26 marca 2019 stwierdziła wygaśnięcie mandatu ławnika sądowego, będącego radnym. Uchwałę tą należy uchylić, bowiem zgodnie z art. 166 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020r., poz. 365) rada może go odwołać z funkcji na którą go wybrała, na wniosek prezesa sądu. Wniosek właściwego prezesa sądu jest jedynym czynnikiem, który uruchamia procedurę odwołania ławnika przez radę gminy w przypadku:

- niewykonywania obowiązków ławnika;
- zachowania godzącego w powagę sądu;
- niezdolności do wykonywania obowiązków ławnika.

**UCHWAŁA Nr XVII/...../20
RADY GMINY W CMOLASIE
z dnia 29 czerwca 2020r.**

zmieniająca uchwałę Nr XVI/118/20 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713) oraz art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019r. poz. 2010, z późn.zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1

W załączniku do uchwały Nr XVI/118/20 Rady Gminy w Cmolasie z dnia 28 kwietnia 2020r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej; wprowadza się następujące zmiany:

tabela w części G otrzymuje brzmienie:

OŚWIADCZENIE O POSIADANIU KOMPOSTOWNIKA PRZYDOMOWEGO I GOSPODAROWANIU BIOODPADAMI
Oświadczam, że: (zaznaczyć właściwe)
☐ posiadam kompostownik i kompostuję w nim bioodpady stanowiące odpady komunalne
☐ nie posiadam kompostownika i nie kompostuję bioodpadów stanowiących odpady komunalne

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cmolas.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2020r.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Uzasadnienie

Przyjęty uchwałą rady Nr XVI/118/20 w dniu 28 kwietnia 2020r. wzór **DEKLARACJI O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI**, przygotowano na skutek pewnej nieściśłości między uchwałą w sprawie wzoru deklaracji a uchwałą w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie.

Różnica w tych uchwałach to rozbieżność zapisów w deklaracji w części G w zakresie słów: „sposobie zbierania odpadów” oraz zdanie pierwsze „Odpady na nieruchomości wymienionej w deklaracji zbierane są w sposób; selektywny nieselektywny” z uwagi na istotne naruszenie przepisów art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach. Przedłożony projekt uchwały zmieniający w części G wzór deklaracji, wynika z decyzji organu nadzorczego, który stwierdził nieważność powyższych zapisów wzoru deklaracji.

**UCHWAŁA Nr XVII/...../20
RADY GMINY W CMOLASIE
z dnia 29 czerwca 2020r.**

***w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Cmolas na lata
2020 - 2023"***

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r., poz. 713), art. 87 ust.1, 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i o opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020r.,poz. 282), po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie, uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Cmolas na lata 2020 - 2023”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Uzasadnienie

Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami zostały ustawowo włączone do katalogu zadań samorządów terytorialnych. Art. 7 ust.1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stanowi, że zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, które obejmują m.in. sprawy z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Z art. 87 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wynika obowiązek sporządzenia przez Wójta Gminy Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami. Program ten sporządza się na okres 4 lat. Celem programu jest rozpoznanie stanu zachowania dziedzictwa gminy, zahamowanie degradacji substancji zabytkowej i zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku gminy. Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2020-2023 Gmina Cmolas uzyskał wymaganą prawem pozytywną opinię Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i podlega przyjęciu przez Radę Gminy w Cmolasie.

Uchwalenie programu wypełnia wymóg ustawowy, jednocześnie pozwala zebrać w jednym dokumencie informacje dotyczące aktualnego stanu ochrony zabytków i zamierzeń gminy w tym zakresie w najbliższych latach, co umożliwi monitorowanie podejmowanych działań w dziedzinie opieki nad zabytkami.

Określenie w programie działań zmierzających do zachowania i poprawy stanu dziedzictwa kulturowego Gminy Cmolas przyczyni się do podniesienia świadomości tożsamości kulturowej, jakości życia i atrakcyjności turystycznej gminy oraz jej promocji w regionie.

W związku z powyższym postanawia się jak w sentencji uchwały.

Załącznik
do uchwały Nr XVII/.../20
Rady Gminy w Cmolasie
z dnia 29 czerwca 2020r.

GMINNY PROGRAM
OPIEKI NAD ZABYTKAMI
GMINY CMOLAS
na lata 2020-2023

Wójt Gminy Cmolas

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI

GMINY CMOLAS NA LATA 2020-2023

I. WPROWADZENIE

Celem programu opieki nad zabytkami jest dążenie do osiągnięcia odczuwalnej i akceptowanej społecznie poprawy w zakresie stanu zachowania i utrzymania obiektów zabytkowych, zasobu dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu kulturowego. Istotnym jest, aby poprawa ta dokonywała się przy współudziale mieszkańców Gminy zaangażowanych w opiekę nad zabytkami, w różnych formach ich aktywności (np. praca zawodowa, działalność społeczna, wynikająca z prawa własności lub użytkownika obiektu zabytkowego).

Przedmiotem programu jest Gmina Cmolas jako obszar jednostki samorządu terytorialnego oraz miejsce lokalizacji zabytku, zasobu dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego.

Obowiązkiem organu w tym względzie jest pobudzanie i usprawnianie mechanizmów regulujących kwestie opieki nad zabytkami oraz tworzenie i wspieranie inicjatyw mających na celu taką opiekę. Wskazane w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami działania są zgodne z innymi dokumentami programowymi i odpowiadają regulacjom prawnym ochrony zabytków w Polsce.

II. SPIS POJĘĆ

Ilekrót w niniejszym programie jest mowa o:

- 1) Programie - rozumie się przez to Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Cmolas na lata 2020-2023,
- 2) Konserwatorze zabytków – rozumie się przez to Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu,
- 3) Gminie – rozumie się przez to Gminę Cmolas
- 4) Rejestrze zabytków – rozumie się przez to rejestr zabytków prowadzony przez Konserwatora Zabytków Województwa Podkarpackiego w Przemyślu.
- 5) Zabytku – nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową
- 6) Zabytku nieruchomym – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, o których mowa w pkt 4

- 7) Zabytku ruchomym – rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych, o których mowa w pkt 4

III. UWARUNKOWANIA PRAWNE GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Obowiązek opieki nad zabytkami nakładają na samorzady dwie ustawy:

Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w art. 7 pomiędzy zadaniami własnymi gminy wymienia m.in. sprawy kultury w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na organy samorządowe obowiązek:

- uwzględnienia ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przy sporządzaniu i aktualizacji Strategii Rozwoju Gmin, Studiów Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, Plan Ochrony Zabytków, Program Rozwoju Lokalnego,
- prowadzenie gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków,
- przekazywania Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie nie dłuższym niż 3 dni przyjęte zawiadomienie o odkryciu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem lub zabytkiem archeologicznym,
- sporządzania na okres 4 lat Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami,
- oceny Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

IV. OPIEKA NAD ZABYTKAMI W DOKUMENTACH PROGRAMOWYCH

1. Wojewódzki Program Ochrony Zabytków

Podstawę prawną sporządzania wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami stanowi Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2018, poz. 2067 ze zm.), która wprowadza obowiązek sporządzania przez samorzady, zarówno wojewódzkie, powiatowe oraz gminne, programów opieki nad zabytkami oraz programów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

Na stronie 40 Wojewódzkiego Programu Ochrony Zabytków wspomniano o zabytkowym kościele filialnym w Cmolasie ze względu na jego układ przestrzenny i konstrukcję tradycji późnogotyckiej również na stronie 75 mowa jest o instrumencie i prospekcie organowym

z XIX i przełomu XIX i XX znanych firm i organmistrzów np. z fabryki braci Rieger z Karinowa, który występuje również w tym kościele, ostatnia wzmianka na temat kościoła w Cmolasie jest na stronie 107 gdzie mowa jest o znajdującej się tam polichromii Vlastimila Hofmana. Natomiast na stronie 69 w/w programu mowa jest o renesansowej polichromii, która przetrwała w zabytkowym kościele w Porębach Dymarskich, który został przeniesiony z Cmolasu – I faza z 1669r. to dekoracje ornamentalno – roślinne i II faza z 1679r. – polichromia ornamentalno– figuralna.

2. W Strategii Rozwoju Gminy Cmolas na stronie 30 w dziale II - 2.6.4. Dziedzictwo kulturowe zawarta jest informacja o zabytkach znajdujących się na terenie Gminy Cmolas wpisanych do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

Na terenie gminy Cmolas znajduje się 5 obiektów zabytkowych, które objęte są ochroną konserwatorską oraz 34 obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Obiekty te stanowią własność prywatną i kościelną. Znajdują się również obiekty budowlane, obiekty małej architektury w tym siedem kapliczek w miejscowościach: Cmolas, Ostrowy Tuszowskie, Trzేశówka, Poręby Dymarskie oraz 2 krzyże przydrożne. W miejscowości Poręby Dymarskie znajdują się dęby szypułkowe w ilości 16 sztuk stanowiące pomniki przyrody wpisane decyzją numer Rlop 410/201/68 z dnia 30 kwietnia 1968 roku poz. 61 do rejestru pomników przyrody. W obszarze dziedzictwa kulturowego należy skoncentrować się na kultywacji i ochronie tradycji i rzemiosła lokalnego, opiece nad zabytkami materialnymi i stosownej promocji gminy w kontekście zwiększenia ruchu turystycznego.

3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Cmolas

W dokumencie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego w dziale 3. 5.2 Polityka w zakresie ochrony wartości przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego wskazano, że realizacja polityki ochrony dziedzictwa kulturowego związana jest z wypełnieniem zaleceń władz konserwatorskich. Dotyczą one wprowadzenia różnych form ochrony konserwatorskiej. Ochrona konserwatorska została określona w opracowaniu pt; „Wartości kulturowe i krajobrazowe (studium). Warunki i wytyczne konserwatorskie zawarte w powyższym opracowaniu. (zarówno tekst jak i załączniki graficzne) są wiążące i stanowią integralną część studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cmolas.

W strefach konserwatorskich dopuszcza się rozbudowę lub wymianę obiektów nie będących obiektami zabytkowymi, pod warunkiem odpowiedniego ukształtowania form

architektonicznych oraz pełnego zachowania wartości kulturowych obiektów w otoczeniu zgodnie w wymaganiami władz konserwatorskich.

4. Podejmowane działania ochronne w stosunku do:

Obszarów i obiektów objętych ochroną na podstawie przepisów szczególnych (ustawy o ochronie dóbr kultury) w szczególności:

- obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków, obiektów umieszczonych w wojewódzkim spisie zabytków,
- obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków
- obszarów stanowisk archeologicznych

Określenie zasobów kulturowych i ich waloryzacja umożliwiają formułowanie wytycznych do wyznaczenia stref o zróżnicowanych zakresach rygorów ochronnych. Strefowanie umożliwia określenie hierarchii wśród terenów chronionych, wyeksponowanie obszarów kluczowych dla tożsamości kulturowej danego obszaru i określenie granic harmonijnego sąsiedztwa.

W zakresie ochrony cennych obiektów kultury, stanowisk archeologicznych oraz krajobrazu ustalone są strefy ochronne:

- **A - strefa ochrony rezerwatowej (ściślej)**, gdzie zasadą powinna być pełna i rygorystyczna ochrona treści historycznych, formy i substancji, gdzie obowiązujące powinny być działania zachowawcze, stricte konserwatorskie lub związane z korektą ekspozycji walorów kulturowych.
- **B - strefa ochrony częściowej (czynnej)**, gdzie również powinna obowiązywać pełna ochrona treści, formy i w możliwym zakresie substancji, a ewentualne działania współczesne powinny dążyć do sanacji, i uczynienia obiektu lub zespołu.
- **E - strefa ochrony ekspozycji i ochrony elementów**, gdzie celem jest pełna ochrona ekspozycji i treści historycznych, a w odniesieniu do formy ogólne zachowanie charakteru krajobrazowego. W strefie tej działania powinny być podporządkowane ochronie walorów krajobrazowych, a współczesne ingerencje są dopuszczalne w zakresie niezbędnym dla zachowania, odtworzenia lub korekty ekspozycji i jej kontekstu.
- **K - strefa ochrony krajobrazowej i zabezpieczenia otuliny zespołu czy obiektu** dotyczy obszarów, gdzie celowe jest zachowanie dominacji form tradycyjnych i harmonijnego nawiązania do nich tak na zasadzie sąsiedztwa, jak i w paśmie styków oraz w sektorach zabezpieczających strefy ekspozycyjne dla stref A i B.

Poszczególne strefom przyporządkowane są właściwe formy ochrony. Dla strefy A będzie to wpis do rejestru zabytków lub wytyczenie rezerwatu kulturowego, dla strefy B

wyznaczenie parku kulturowego i wpis do rejestru zabytków, w strefie E niezbędne jest określenie strefy ochrony konserwatorskiej, natomiast dla strefy K pozostają obszary ingerencji konserwatorskiej.

- **Rezerwat kulturowy (RK)** - forma ścisłej ochrony krajobrazu umożliwiająca zachowanie unikatowych wartości kulturowych w ewentualnym jednoczesnym powiązaniu ochroną środowiska przyrodniczego. Może być ustanawiany wówczas, kiedy zachodzi konieczność ochrony rzadkich lub wysokich wartości architektoniczno-krajobrazowych. Celem ustanowienia rezerwatu jest możliwie pełne zachowanie historycznego wyrazu form krajobrazowych i współpraca z wyspecjalizowanymi służbami konserwatorskimi.
- **Park kulturowy (PK)** - forma ochrony krajobrazu kulturowego umożliwiająca zachowanie wyjątkowych wartości historyczno-kulturowych w jednoczesnym ewentualnym powiązaniu z ochroną środowiska przyrodniczego. Celem ustanowienia parku jest potrzeba zachowania ciągłości tradycji krajobrazu i umożliwienie jego rozwoju zgodnie z tradycjami regionu.
- **Strefa ochrony konserwatorskiej (SOK)** - forma ochrony krajobrazu kulturowego o umiarkowanym zakresie ochronnym, mająca zastosowanie na obszarach otaczających cenne obiekty, stanowiących ich otulinę lub krajobrazowy kontekst, bądź też na obszarach krajobrazów historycznych.
- **Strefa ingerencji konserwatorskiej** - proponowana dla wszystkich miejscowości lub ich części, gdzie występuje jakiś aspekt (cecha) dziedzictwa kulturowego wymagająca troski konserwatorskiej (np. kontynuacja cech budownictwa lub innej tradycji kulturowej mającej swój krajobrazowy wyraz).

W dotychczas opracowanych w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego materiałach stwierdza się, że krajobraz kulturowy wymaga rozpoznania w ramach badań i opracowań określających jego zabytkowy zasób oraz wartość tego zasobu. Powinny być one zakończone wnioskami i wytycznymi do jego ochrony, które mogłyby znaleźć zastosowanie w procesie planowania przestrzennego i opracowywania planów ochrony terenów objętych już statusami ochronnymi np. parków narodowych czy krajobrazowych i ich stref ochronnych. Zatem określono definicje, kryteria ww. obszarów zasady opracowania merytorycznego, ustanowienia i administrowania takimi obszarami. Zakłada się, że rezerwat kulturowy będzie powoływał Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, park kulturowy - wojewoda na wniosek WKZ lub WKZ z upoważnienia Generalnego Konserwatora Zabytków, strefę ochrony konserwatorskiej - WKS na wniosek gminy lub miasta (Miejskiego lub Gminnego Konserwatora Zabytków)

lub Zarząd Gminy lub miasta.

Na obszarze gminy Cmolas proponuje się wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej dla obiektów:

- wpisanych do rejestru zabytków,
- cennych obiektów, objętych ochroną konserwatorską i posiadających tzw. „zieloną” kartę.

Łącznie dotyczy to zabytków znajdujących się w Cmolasie, Porębach Dymarskich, Trzęsówce i Ostrowach Tuszowskich.

► Cmolas - Kościół szpitalny p.w. Przemienienia Pańskiego, wpisany do rejestru zabytków A-1224/90 oraz pozostałości po kościele p.w. św. św. Stanisława i Wojciecha (fundamenty), który został przeniesiony do Poręb Dymarskich w 1979 r.

Obiekt nie ma opracowanego studium konserwatorskiego jak również wyznaczonych stref ochronnych. Proponuje się następujące strefy konserwatorskie, których zasięg powinien być uściślony w opracowaniu konserwatorskim.

strefa A - ścisłej ochrony, obejmuje same wzgórze, na które został przeniesiony kościół oraz pozostałości po kościele (fundamenty) p.w. św. św. Stanisława i Wojciecha,

strefa B - częściowej ochrony, przebiega po granicy działek należących do parafii oraz drogi Cmolas - Ostrowy i lokalnej dojazdowej do zabudowy, **strefa E - ochrony ekspozycji**, obejmuje otoczenie wzgórza w promieniu ok. 100-150 m z niewielkim wydłużeniem w ciągu drogi Cmolas - Ostrowy. Zagospodarowanie oraz użytkowanie w strefach powinno zmierzać w kierunku zapewnienia wymagań ochrony konserwatorskiej, jak również do ograniczenia w wielkości, gabarytu i sposobu zabudowy ciągu drogi Cmolas - Ostrowy.

► Poręby Dymarskie - kościół parafialny p.w. św. św. Stanisława i Wojciech, przeniesiony z Cmolasu, wpisany do rejestru zabytków A-956/76

Obiekt nie ma opracowanego studium konserwatorskiego, jak również wyznaczonych stref ochronnych.

Proponuje się następujące strefy konserwatorskie, których zasięg powinien być uściślony w opracowaniu konserwatorskim:

strefa A - ścisłej ochrony, granica przebiegu po wyraźnie widocznej w terenie granicy jaką stanowi ogrodzenie kościoła,

strefa B - częściowej ochrony, przebiega po granicy działek należących do parafii od strony południowej i zachodniej wzdłuż głównej drogi, natomiast od strony północnej wzdłuż potoku Werynia,

strefa K - ochrony krajobrazowej, obejmuje tereny wokół kościoła w pasie od 100 do 500 m w zależności od zagospodarowania terenu i ekspozycji terenu. Granica przebiega wzdłuż dróg

pełnych i obejmuje teren użytkowany rolniczo, z kilkoma gospodarstwami rolnymi, jak również zadrzewienia wzdłuż potoku Werynia. Werynia. W strefie tej nie należy lokalizować terenowych urządzeń i instalacji nadziemnych, wznosić budynków, obsadzać terenu wysoko rosnącymi drzewami.

Zagospodarowanie stref powinno zmierzać do zachowania szerokiego wglądu na panoramy kościoła oraz stworzenia warunków do zabezpieczenia wartości kulturowych zabytkowego obiektu.

► Trzęsówka - XVIII w. park dworski

Objęty ochroną konserwatorską wraz z kościołem p.w. św. Anny posiada kartę ewidencyjną tzw. „zieloną”

Obiekt posiada opracowane studium konserwatorskie, w którym wyznaczone zostały:

- strefa ochrony konserwatorskiej, której granice są wyznaczone po wyraźnie widocznej w terenie granicy parku,
- strefa ochrony ekologicznej, która obejmuje przyległe do parku tereny ograniczone drogami od wschodu, zachodu i południa oraz od strony północnej pas gruntów o szerokości 100 m wykorzystywanych rolniczo,
- strefa ochrony kompozycji widokowej obejmuje park wraz z terenem kościoła, który to teren wyraźnie wiąże się z parkiem.

Proponuje się, przy uwzględnieniu ww. opracowania, następujące strefy konserwatorskie przedstawione na rysunku:

- Strefa A - ścisłej ochrony, która obejmuje park dworski wraz z pozostałościami dworu (fragmenty) oraz kościół parafialny p.w. św. Anny.
- Strefa B1 - częściowej ochrony, obejmuje w całości tereny objęte strefą A, przebiega od południa i południowo-wschodu wzdłuż głównej asfaltowej drogi, a następnie drogami polnymi. Obejmuje teren istniejącej zabudowy od strony południowej użytki rolne.
- Strefa B2 - częściowej ochrony, obejmuje cmentarz parafialny na którym znajduje się zabytkowa kaplica cmentarna z 1869 r. oraz XIX w. nagrobki Granica strefy przebiega po wyraźnie widocznej w terenie granicy, jaką stanowi ogrodzenie cmentarza.
- Strefa E - ochrony ekspozycji, obejmuje otoczenie wzgórza od strony zachodniej, południowej i wschodniej, z wyraźnym wydłużeniem od strony dróg dojazdowych do kościoła i parku.

Zmiana sposobu użytkowania parku byłaby możliwa po wykupieniu tego terenu przez Państwo i przeznaczeniu na park wiejski. Renowacja byłaby stosunkowo łatwa z uwagi na dobrze zachowany drzewostan, który w zasadzie nie wymaga uzupełnień oraz zachowany

dokładny plan parku z 1850 roku.

Zagospodarowanie winno zmierzać w kierunku przywrócenia parkowi wyglądu z lat 30. XX w., przy czym można by wprowadzić niektóre urządzenia jak np.: ławki, plac zabaw dla dzieci itp., które umożliwiłyby korzystanie z niego przez ludność wsi Trzęsówka. Część drzew winna być poddana zabiegom konserwatorskim.

Opisany obiekt jest jednym z lepiej zachowanych parków dworskich na tym terenie.

W pełni zasługuje na objęcie ochroną konserwatorską i przywrócenie mu dawnej świetności.

► Ostrowy Tuszowskie - Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP Objęty ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Obiekt nie ma opracowanego studium konserwatorskiego jak, również wyznaczonych stref ochronnych.

Proponuje się następujące strefy konserwatorskie których zasięg powinien być uściślony w opracowaniu konserwatorskim:

– Strefa A - ścisłej ochrony, obejmuje wzgórze na którym znajdują się kościół. Granica przebiega po wyraźnie widocznej w terenie granicy jaką stanowią od południa i zachodu drogi główne (asfaltowe), a od północy i wschodu drogi dojazdowe. Strefa obejmuje kościół w granicach ogrodzenia oraz tereny bezpośrednio do niego przyległe z udziałem zieleni wysokiej, a wykorzystywane jako parkingi.

– Strefa B - częściowej ochrony, obejmuje od zachodu tereny należące do parafii i plebanię, staw wraz z zielenią wysoką oraz od strony zachodniej drewniany budynek dawnej szkoły z 1853 r. oraz dawny spichlerz murowany z II pół. XIX w., które obecnie zamienione zostały na budynki mieszkalne. Obiekty te znajdują się w ewidencji objętych ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

– Strefa E - ochrony ekspozycji, obejmuje tereny położone wzdłuż głównych dróg dojazdowych do kościoła, z których w zależności od zagospodarowania i ekspozycji terenu możliwy jest wgląd w otoczenie kościoła.

Zagospodarowanie i użytkowanie w strefach powinno zmierzać w kierunku zapewnienia wymagań ochrony konserwatorskiej, jak również do ograniczenia wielkości gabarytu i sposobu zabudowy.

► Stanowiska archeologiczne

Stanowiska archeologiczne na obszarze gminy Cmolas zidentyfikowane i zinwentaryzowane na postawie AZP, nie posiadają dotychczas wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej.

Ochrona tych stanowisk wymaga wprowadzenia pełnej kontroli stanu gruntu w ich

otoczeniu. W pierwszym rzędzie należy przestrzegać zakazu prowadzenia wszelkich prac, które w jakimś stopniu naruszyłyby strukturę profilu gruntów. Nie należy także zezwolić na uprawę roli w tym rejonie, szczególnie intensywną i wysoce zmechanizowaną, co może prowadzić do zagrożenia stabilności stanowiska lub jego zniszczenia.

Osobnym, bardzo poważnym problemem jest realna groźba zaistnienia możliwości zniszczenia zasobu kulturowego na poszczególnych stanowiskach, przez niekontrolowaną działalność indywidualnych zbieraczy i kolekcjonerów pamiątek.

W planach zagospodarowania przestrzennego w gminie - stanowisko archeologiczne musi być zaznaczone na mapach i objęte szczegółowym katalogiem ograniczeń i zakazów w użytkowaniu terenu.

Wszelkie prace w otoczeniu poszczególnych stanowisk archeologicznych, zwłaszcza jednak prowadzone w dużej skali przedsięwzięcia (np. autostrady, zbiorniki wodne itp.), powinny być każdorazowo szczegółowo uzgadniane i opiniowane przez WSOZ, już na wstępnym etapie uzgadniania lokalizacji inwestycji.

V. PLAN OCHRONY ZABYTKÓW W RAZIE ZAGROŻENIA

Zabytki na terenie gminy zagrożone są następującymi czynnikami:

1. Pożary

Największym zagrożeniem dla obiektów zabytkowych jest zagrożenie pożarowe. Szczególnie zagrożone są obiekty architektury drewnianej to jest Kościół filialny p.w. Przemienienia Pańskiego w Cmolasie, Kościół p.w. ś.ś. Stanisława i Wojciecha oraz Kościół pw. św. Anny w Trzęsówce.

2. Powódzie, ulewy, zalania

Zagrożenie podtopieniami notowane są każdorazowo w przypadku wystąpienia długotrwałych opadów deszczu lub gwałtownych wiosennych roztopów oraz letnich burz i huraganów natomiast nie występują zagrożenia powodziowe w stosunku do wszystkich obiektów. Kościół filialny p.w. Przemienienia Pańskiego w Cmolasie, Kościół pw. św. Anny w Trzęsówce, Kościół p.w. ś.ś. Stanisława i Wojciecha w Porębach Dymarskich, Kościół Parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrowach Tuszowskich oraz Kaplica Cmentarna w Trzęsówce.

3. Wichury

Z powodu wichur, mogą ucierpieć obiekty sakralne w Cmolasie, Porębach Dymarskich oraz w Trzęsówce z uwagi na drewniana konstrukcję.

4. Katastrofy budowlane, awarie techniczne, chemiczne

Zagrożenie katastrofą dotyczy obiektu kościołów to jest Kościół filialny p.w. Przemienienia Pańskiego w Cmolasie, Kościół pw. św. Anny w Trzęsówce, Kościół p.w. ś.s. Stanisława i Wojciecha w Porębach Dymarskich, Kościół Parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Ostrowach Tuszowskich oraz Kaplica Cmentarna w Trzęsówce z uwagi na wiek tych obiektów, przestarzałą konstrukcję i ograniczone możliwości remontów.

5. Demonstracje i rozruchy uliczne, rabunki i akty wandalizmu

Praktycznie zabytki objęte ochroną z terenu gminy narażone są na akty wandalizmu lub rabunku. Kościoły parafialne położone na terenie Gminy Cmolas narażone są na niebezpieczeństwo – szczególnie w przypadku wystąpienia demonstracji czy rozruchów ulicznych.

6. Atak terrorystyczny

Grożba ataku terrorystycznego w stosunku do obiektów zabytkowych jest stosunkowo realna z uwagi na ich funkcję turystyczną i kulturalną skupiającą dużą liczbę osób m.in. podczas nabożeństw, pielgrzymek.

7. Konflikt zbrojny

W przypadku wybuchu konfliktu zbrojnego obiekty zabytkowe z terenu gminy nie będą w bezpośrednim oddziaływaniu nieprzyjaciela. Z uwagi na małe znaczenie strategiczne obiekty te nie będą stanowiły głównego celu ataku. Należy jednak przypuszczać, że w przypadku przedłużania się działań wojennych obiekty zabytkowe mogą stać się przedmiotem grabieży i rozkradania dziedzictwa narodowego przez najezdźców .

Wnioski z analizy rozmieszczenia i zagrożenia zabytków oraz sposoby ich ochrony

Z analizy rozmieszczenia nieruchomości i ruchomych zabytków wynika, że obiekty te znajdują się na terenie wsi Cmolas, Poręby Dymarskie, Trzęsówka oraz Ostrowy Tuszowskie. Z analizy zagrożenia zabytków nieruchomości wynika również to, że największym zagrożeniem dla ww. obiektów zabytkowych podlegających ochronie, jest zagrożenie pożarowe. Przestarzałe konstrukcje budynków zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia katastrofy budowlanej. Duże zagrożenie dla tych obiektów stanowią akty wandalizmu lub rabunku zarówno w okresie pokoju jak i działań wojennych. Trudne do przewidzenia są zagrożenia w czasie konfliktu zbrojnego.

Z analizy zagrożenia zabytków ruchomych wynika, że największym zagrożeniem dla tych zabytków jest podobnie jak dla zabytków nieruchomości zagrożenie pożarowe. Ponadto zabytki ruchome są szczególnie zagrożone na kradzieże z uwagi na ich mobilność. Podczas działań wojennych zabytki ruchome mogą stać się przedmiotem rozgrabiania przez nieprzyjaciela.

Sposoby ochrony zabytków nieruchomych:

- wpisanie do rejestru zabytków,
- oznakowanie obiektów znakiem „Konwencji Haskiej”,
- uwzględnienie ochrony zabytków w planie zagospodarowania przestrzennego.

Sposoby ochrony zabytków ruchomych:

- na miejscu przeniesienia do najbliższych zabudowań prywatnych po uzgodnieniu z właścicielem posesji
- poprzez rozśrodkowanie i przeniesienie w wyznaczone miejsca uzgodnione z zarządcą obiektu i konserwatorem zabytku.

Podział kompetencji i zadań służb biorących udział w akcji ratowniczych

Pożary i wybuchy :

- Rolę wiodącą pełni Komenda Powiatowa PSP,
- rolę wspomagającą – pomocniczą pełnią: policja, burmistrzowie i wójtowie, nadzór budowlany, wydziały starostwa powiatowego wg potrzeb, powiatowe centrum pomocy rodzinie, pogotowie ratunkowe, służby leśne i komunalne, formacje OC, OSP oraz lokalne media.

Zagrożenie chemiczne i ekologiczne:

- rolę wiodącą pełni Komenda Powiatowa PSP,
- rolę wspomagającą – pomocniczą pełnią: policja, Sanepid, Burmistrz Kolbuszowej i wójtowie, wydziały starostwa powiatowego wg potrzeb, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, pogotowie ratunkowe, służby komunalne, formacje OC, OSP, media, podmioty posiadające sprzęt specjalistyczny.

Anomalie pogodowe:

- rolę wiodącą pełni Komenda Powiatowa PSP,
- rolę wspomagającą – pomocniczą pełnią: policja, burmistrzowie i wójtowie, wydziały starostwa powiatowego wg potrzeb, Sanepid, nadzór budowlany, Powiatowy Inspektor Weterynarii, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, służba zdrowia, formacje OC i OSP, służby komunalne, PCK, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Telekomunikacja, zakład energetyki i zakład energetyki cieplnej, media, podmioty posiadające sprzęt specjalistyczny oraz służby i jednostki ratownicze z poza powiatu.

Katastrofy budowlane:

- rolę wiodącą pełni Komenda Powiatowa PSP,

– rolę wspomagającą – pomocniczą pełnią: policja, Sanepid, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Powiatowy Inspektor Weterynarii, burmistrzowie i wójtowie, wydziały starostwa powiatowego wg potrzeb, powiatowe centrum pomocy rodzinie, Powiatowy Zarząd Dróg, służba zdrowia, formacje OC i OSP, służby komunalne, PCK, Telekomunikacja, zakład energetyki i zakład energetyki ciepłej, media, podmioty posiadające sprzęt specjalistyczny oraz służby i jednostki ratownicze z poza powiatu.

Powodzie:

– rolę wiodącą pełni Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego utworzony przy Urzędzie Gminy w Cmolasie, kierowany przez Szefa Zespołu powołanego przez Wójta Gminy,

– rolę wspomagającą – pomocniczą pełnią: Gminne Zespoły Reagowania, Komenda Powiatowa PSP, policja, burmistrz Kolbuszowej i wójtowie, wydziały starostwa powiatowego wg potrzeb, służba zdrowia, Sanepid, Powiatowy Inspektor Weterynarii, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Zarząd Dróg, formacje OC i OSP, służby komunalne, PCK, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, media, podmioty posiadające sprzęt specjalistyczny oraz służby i jednostki ratownicze z poza powiatu.

Migracje i terroryzm:

– rolę wiodącą pełni: Komenda Powiatowa Policji,

– rolę koordynacyjną pełni Wydział Organizacyjny i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego,

– rolę wspomagającą – pomocniczą pełnią: burmistrzowie i wójtowie, pozostałe wydziały starostwa powiatowego wg potrzeb, Sanepid, służba zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Zarząd Dróg, służby leśne i komunalne oraz formacje OC wspierane przez media.

Zagrożenia związane z infrastrukturą:

– rolę wiodącą pełni służby komunalne,

– rolę wspomagającą – pomocniczą pełnią: Komenda Powiatowa PSP, Wójt Gminy, Burmistrz Kolbuszowej i wójtowie, wydziały starostwa powiatowego wg potrzeb, służba zdrowia, Sanepid, podmioty posiadające sprzęt specjalistyczny oraz służby i jednostki ratownicze z poza powiatu oraz media,

Inne zdarzenia:

– rolę wiodącą pełni – Szef Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego

– rolę wspomagającą – pomocniczą pełnią: Komenda Powiatowa PSP, policja, burmistrz Kolbuszowej i wójtowie gmin, służba zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Zarząd Dróg, służby komunalne, OSP i PCK wspierane przez media.

VI. ZASOBY DZIEDZICTWA, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I ARCHEOLOGII

Rys historyczny Gminy Cmolas

Najstarsze ślady sezonowego osadnictwa na terenach obecnej gminy z okresu schyłkowego paleolitu (10000 — 8000 lat p.n.e.), a w okresie neolitu obszar ten był sezonowo zamieszkały przez ludność zaliczoną przez archeologów do kultury pucharów lejkowatych. W schyłkowej fazie neolitu i we wczesnej epoce brązu (ok. 1700 — 1300 p.n.e.) pojawiają się przedstawiciele kultury ceramiki sznurowej. Z późnej epoki brązu (ok. 1300 — 700 p.n.e.) i wczesnej fazy epoki żelaza (700 — 400 p.n.e.) pochodzą nieliczne materiały archeologiczne. Wskazują one na obecność na tym terenie osadnictwa kultury łużyckiej. W okresie wpływów rzymskich, na teren Puszczy Sandomierskiej zapuszczali się nieliczni myśliwi, którzy byli przedstawicielami ludności zaliczanej do tzw. kultury przeworskiej (germańscy Wandalowie).

Opuścili oni te tereny po najeździe azjatyckich Hunów w końcu IV wieku n.e. Od tego czasu, aż po wiek XIV w puszczańskich ostępach, które obecnie obejmuje gmina Cmolas nie było żadnego stałego osadnictwa. Opustoszałe przez ok. dwa wieki, ludne niegdyś tereny wokół puszczy (dolina Wisły, Sanu i Pogórze), od końca VI wieku zaczęli systematycznie zasiedlać napływający ze wschodu (dzisiejszego Polesia i Wołynia) Słowianie — osamotnieni, dawni sojusznicy pokonanych Hunów i ich następców — Awarów.

Dla niektórych plemion słowiańskich (lub ich części), a obszar dzisiejszej Małopolski, stanowił tylko przystanek w ekspansji na Nizinę Panońską i dalej na Bałkany. Stałe osadnictwo słowiańskie nad górną Wisłą oraz dolnym i środkowym biegiem Sanu sięga VII i VIII wieku. Okolice Cmolasu, jako teren przejściowy znajdowało się zarówno na peryferiach organizacji plemiennych Wiślan i Sandomierzan. Trudno jest ustalić, jakie plemię słowiańskie tu dominowało. Najpewniej te prawie bezludne ziemie zamieszkiwali zarówno przedstawiciele plemion Wiślan, jak i Sandomierzan.

Niewiele wiadomo o dziejach tych ziem we wczesnym średniowieczu, wiadomo jedynie, że nominalnie należały do Ziemi Sandomierskiej, a cała puszcza należała do domen królewskich, w ramach najpierw kasztelanii, a później powiatu sandomierskiego (sąsiednia Kolbuszowa i Niwiska — już do powiatu pilźnieńskiego).

Wszystkie miejscowości z terenu obecnej gminy od połowy XV do 2 połowy XVII zakładane były na tzw. „surowym korzeniu” zgodnie z dominującym w Polsce ustrojem i prawem zwanym niemieckim.

Na ówczesne czasy, wspomniane prawo niemieckie było bardzo nowoczesne i skutecznie regulowało stosunki gospodarcze oraz prawno-własnościowe ówczesnych wiosek.

Po ugruntowaniu swoich rządów i podboju Rusi Czerwonej, król Kazimierz Wielki po roku 1340 zainicjował kolonizację jej prawie bezludnych terenów, a zwłaszcza pogranicznych puszczy i karpackich lasów. Z mocy prawa wszystkie pustkowia i puszcze należały do króla. Kolonizację Puszczy Sandomierskiej z różnych kierunków król Kazimierz Wielki powierzył głównie swoim stronnikom: Gryfitom z Mielca, Tarnowskim z Rzemienia i Wielowisi — *herbu Leliwa*, Rzeszowskim z Rzeszowa — *herbu Półkozic* i Pileckim z Łańcuta — *herbu Leliwa*. Zapłatą za niewątpliwy trud, były rozległe nadania ziemskie. W ten sposób puszcza w rejonie Cmolasu, weszła w posiadanie rodu Gryfitów — protoplastów Mieleckich. Wielka akcja kolonizacyjna pustkowi, która zainicjowana została przez króla Kazimierza Wielkiego, do roku 1370 zaowocowała lokacją w tej części Małopolski kilkuset wiosek, głównie na tzw. „surowym korzeniu”. I tak w roku 1366 zostały lokowane królewskie wioski: Dzikowiec, Ranizów i Doblówą (ob. Wola Ranizowska).

Wielkim entuzjastą łowów w Puszczy Sandomierskiej był król Władysław Jagiełło, któremu zawdzięczamy ukształtowanie się myśliwskiego ośrodka dóbr królewskich w Ranizowie. Kolonizację dalszych terenów, ale już za czasów syna Jagiełły — Kazimierza Jagiellończyka, prowadziły faworyzowane przez niego rody Mieleckich z Mielca — *herbu Gryf* oraz Ligęzowie — *herbu Półkozic*. Rozgraniczenie dóbr królewskich i rycerskich (Tarnowskich i Mieleckich) przeprowadzono za panowania tego właśnie króla, a miało to miejsce w roku 1459. Wtedy wymieniono, m.in. wieś Cmolas.

Należy dodać, że dobra Mieleckich w Cmolasie wcinają się klinem w rozległe dobra królewskie, którymi była cała Puszcza Sandomierska. Natomiast ośrodek dóbr Tarnowskich w tym rejonie stanowiła Poręba Wielka (ob. Kolbuszowa). Jakieś niewielkie dobra w tym rejonie posiadały rody: Rzemieńskich i Jakubowskich.

Pierwsza obszerniejsza informacja o Cmolasie pochodzi z dzieła Jana Długosza — *Liber Beneficiorum* spisanej w latach: 1470 — 1480. Długosz nazywa tę miejscowość: **Ciemnolas** (**Czyemnolyasz**), i stwierdza dalej, że wieś należy do dziedzicznych posiadłości Jana Feliksa z Tarnowa (Tarnowskiego) oraz wspomina, iż we wsi jest kościół p.w. św. Stanisława Biskupa Męczennika, a proboszczem jest Mikołaj Łącki. Widocznie Długosz nie wiedział, że wieś od dawna należała do Mieleckich.

W roku 1616 córka Hieronima — Anna z Mieleckich Ratowska, sukcesorka jego dóbr odsprzedała je Stanisławowi Lubomirskiemu *herbu Szreniawa*.

Mieleccy, faktyczni założyciele wsi, posiadali ją prawie 200 lat. W roku 1510 Stanisław Tarnowski i Stanisław Mielecki dokonali kolejnego rozgraniczenia swoich posiadłości

na odcinku ponad 20 km. Granice ich posiadłości stanowiły równocześnie granice powiatów: sandomierskiego i pilźnieńskiego aż do roku 1772.

Zgodnie z rejestrem z roku 1581 (jako Czmołasz lub Czmolasz — w 1530 roku) wieś należała do parafii w Mielcu, a właścicielem w tym czasie był Hieronim Mielecki *herbu Gryf*. We wsi było 36 kmieci na 10 łanach, 4 zagrodników na tzw. rolach, 2 komorników oraz 4 rzemieślników.

Na przełomie XVI i XVII wieku dobra cmolaskie obejmowały: oprócz Cmolasu, także: Trzęsówkę, Poręby Dymarskie, Zarębki, Siedlankę i Świerczów. W tym samym czasie Toporów, Ostrowy Baranowskie i Ostrowy Tuszowskie (jeszcze Sławogóra) należały do dóbr królewskich z ośrodkiem w Komorowie.

Trzęsówka (*Trząsowka — 1530, Trzeszowka — 1581*) dzieliła losy Cmolasu. Wieś istniała już w XV wieku, ale nic o niej wiadomo z tego okresu, gdyż pierwsza wzmianka o niej pochodzi z roku 1504. Rejestr poborowy z 1581 stwierdza, iż wieś należy do parafii w Mielcu, a jej właścicielem był — podobnie jak Cmolasu — Hieronim Mielecki. We wsi było 15 kmieci na 6 łanach, 4 zagrodników na tzw. rolach, 2 komorników i jeden rzemieślnik. Do chwili zakupu Trzęsówki w roku 1753 przez Stanisława i Urszulę Kuczkowskich od Sanguszków, wieś znajdowała się w dobrach cmolaskich. Kuczkowscy wzniesli we wsi w roku 1759 najpierw przydworską kaplicę p.w. św. Jana Ewangelisty, która po rozbudowie i powołaniu do życia w roku 1788 parafii, pełniła odtąd funkcję kościoła parafialnego p.w. św. Anny. Do parafii tej należą wioski: Jagodnik, Kosowy (gm. Niwiska), Ostrowy Baranowskie i Siedlanka (gm. Niwiska). Po śmierci ostatnich Kuczkowskich wieś przeszła w posiadanie rodziny Piaseckich, którzy po 1818 roku wzniesli tu klasycystyczny murowany pałac. W roku 1876 właścicielami dóbr Trzęsówka została rodzina Niesiołowskich. Przez wieki Trzęsówka słynęła z doskonałych kołodziejów.

Ostrowy Tuszowskie w roku 1538 nosiły nazwę **Sława Góra**. Miejscowość rozwijała się słabo, dlatego została pod tą nazwą powtórnie lokowana już jako wieś królewska, a było to za panowania króla Zygmunta Augusta w roku 1566. Jeszcze w roku 1581 wieś obejmowała dwudziestoletnia „wolniźna”, co potwierdza rejestr z tego właśnie roku. Wszak we wsi było 26 kmieci, ale obrabiali oni zaledwie 2 łany. Nie lepiej było w sołtysostwie, gdyż 8 sołtysich kmieci obrabiało zaledwie jeden łan. Ponadto było tu 10 zagrodników z rolami (zapewne odrabiali pańszczyznę w folwarku sołtysim). Formalnie sławogórską parafię erygowano w roku 1574 (zaś pierwszy kościół wzniesiono już w 1563 roku), ale faktycznie zaczęła funkcjonować w roku 1595 roku, a sam kościół p.w. **Wniebowzięcia Matki Bożej** był konsekrowany dopiero po roku 1630 przez biskupa (sufragana) krakowskiego — Tomasza

Oborskiego. Już wtedy czczony był cudowny obraz „Madonny z Puszczy” (dar króla Zygmunta III Wazy), który jest wierną kopią rzymskiego obrazu z Bazyliki Matki Bożej Większej. Po roku 1772 dobra królewskie w Ostrowach (nazwa ta funkcjonuje dopiero od 1660 roku), zostały skonfiskowane przez władze austriackie i włączone do rządowych dóbr kameralnych. Przymiotnik „Tuszwoskie” do nazwy wsi — Ostrowy dodano na przełomie XVIII i XIX wieku dla podkreślenia, że należały do dóbr królewskich w Tuszowie. Między 1828 — 35 rokiem Ostrowy Tuszwoskie z niemiecką kolonią Sandlautern i Toporowem (jako byłe rządowe dobra kameralne) zostały zakupione na licytacji przez Leopolda Antoniego Elkana.

Należy dodać, że jeszcze przed sprzedażą, w dobrach kameralnych władze austriackie prowadziły ożywioną akcję osadniczą elementem niemieckim, tzw. osadnictwo józefińskie, stąd na terenie wsi Ostrowy Tuszwoskie istniejąca od 1783 roku kolonia Sandlautern, która w zasadzie funkcjonowała do I wojny światowej. Obecnie jest to przysiółek Kolonia. Wieś słynęła z plecionkarstwa — głównie z kory sosnowej. Od XVI do końca XIX wieku w oparciu o sosnowe drewno z pobliskiej puszczy produkowano węgiel drzewny, smołę, dziegieć oraz potaż z popiołów.

Ostrowy Baranowskie są jedną z najmłodszych wiosek gminy, gdyż założone zostały w 1779 roku i powstały w byłych dobrach królewskich z ośrodkiem w Baranowie (Sandomierskim), na świeżo wykarczowanych terenach. Właścicielami wsi byli wówczas Potoccy. Jeszcze do roku 1788 wieś należała do parafii w Cmolasie. Z chwilą małżeństwa córki Jana Potockiego — Anny z Janem Krasickim, wieś na kilkadziesiąt lat trafiła do tego rodu.

Poręby Dymarskie jako wieś, utworzone zostały z połączenia kilku śródleśnych osad: **Poręby** i **Dymarki**, których początki sięgają połowy XVI wieku. Stanowiły one część wsi i dóbr Cmolas. Jako samodzielna wieś wzmiankowana jest pod rokiem 1741. Mieszkańcy wspomnianych osad (na „porębach”) od poł. XVI do końca XVIII wieku, zajmowali się pozyskiwaniem miejscowej rudy darniowej i jej wytopem w dymarkach (stąd drugi człon nazwy). Do wytopu używano również węgla drzewnego, dlatego w osadach tych musieli mieszkać i pracować również: węglarze, smolarze, dziegciarze i potażnicy. We wsi działały kuźnice. Za założycieli wioski należy uznać zarówno Lubomirskich, jak ich sukcesora — Jerzego Tyszkiewicza, męża Lucji Franciszki Lubomirskich. Tyszkiewiczowie byli właścicielami dóbr w Porębie Dymarskiej do roku 1944.

Wieś **Jagodnik** wyodrębniła się z Trzęsówki w XIX wieku, wcześniej stanowiła jej przysiółek. Przysiółek ten rozwijał się przy młynie wodnym na strumieniu Jamnica. Po raz pierwszy wzmiankowany był w roku 1662.

Również krótką historię posiada wieś Hadykówka, którą założył w roku 1767 na wykarczowanych gruntach wsi Cmolas, jej aktualny właściciel i okolicznych dóbr — Marcin Lubomirski. W roku 1791 wieś znalazła się w posiadaniu Tyszkiewiczów i wchodziła w skład tzw. „Państwa Kolbuszowa”. W roku 1880 wieś kupił Emilia Hoppe. W folwarku założyła duży browar i gorzelnię.

Wieś Dąbrówka jest najmłodszą wioską gminy Cmolas. Wyodrębniła się z Cmolasu już w XX wieku. Wcześniej stanowiła jej przysiółek.

Najmniejsza wioska gminy — Toporów, istniała przez ostatnie trzy wieki jako osada robotników leśnych. Pierwsza wzmianka o tej puszczańskiej wiosce pochodzi z roku 1662. Jak wcześniej wspomniano, w roku 1616 dobra cmolaskie objął potężny ród magnacki — Lubomirskich. Wspomniany wyżej Stanisław Lubomirski (zm. w 1649 roku), ożeniony z księżną Zofią Ostrogską, przed śmiercią w roku 1642 podzielił swoje lifyfundia między dwie córki i trzech synów. Dobra kolbuszowskie z kluczem cmolaskim otrzymał najstarszy syn — Aleksander Michał (zm. w roku 1677), a po nim syn — Józef Karol ks. Lubomirski (1638 — 1702). Po jego śmierci właścicielem fortuny Lubomirskich i Zasławskich oraz Ostrogskich został jego syn Aleksander Dominik Lubomirski (1693 — 1720), a po nim jego siostra księżna Marianna Maria Lubomirska (1693-1729), która w roku 1710 wyszła za mąż za księcia Pawła Karola Sanguszkę (1680 — 1750). Ich syn Janusz Aleksander (1712-1775) będąc sukcesorem, stał się nagle filantropem i w roku 1753, z niezrozumiałych względów, zaczął pozbywać się dóbr wchodzących w skład, m.in. ordynacji Zasławskich i Ostrogskich. Sprawa oparła się o dwór królewski i Sejm. W roku 1760 Janusz Sanguszko zrzekł się dóbr kolbuszowskich na rzecz Antoniego Lubomirskiego, które po jego śmierci w 1761 przejął jego jedyny syn — Jerzy Marcin ks. Lubomirski (1738-1800). W roku 1766 na mocy uchwały sejmowej przejął po Sanguszkach jeszcze inne dobra. Jerzy Marcin był hulaką i awanturnikiem, w roku 1765 ożenił się Węgierką — Anną Hadik, córki komendanta więzienia. M.in. przed rokiem 1777 musiał oddać za długi Kuczkowskim z sąsiedniej Trzęsówki, wsie: Cmolas i Werynię. W chwili ślubu w roku 1791 swojej córki Łucji Franciszki ks. Lubomirskiej (1770-1811) z Jerzym hr. Tyszkiewiczem *herbu Leliwa* (1768-1831), dał jej w posagu resztę pozostałych mu dóbr. W chwili śmierci Jęrzego hr. Tyszkiewicza istniało już prężne, dobrze zarządzane dominium kolbuszowskie (tzw. „Państwo Kolbuszowa”), czyli zespół kluczy dóbr, które obejmowały: miasto Kolbuszowa oraz wioski: Kolbuszowa Dolna, Kolbuszowa Górna, Bukowiec, Nowa Wieś — Jaciska, Świerczów, Sielanka, Dubas, Zarębki, Mechowiec, Rudę Mechowiecką, Poręby z Dymarką i Hadykówkę — łącznie ponad 5042 morgi. Po jego śmierci, część dóbr

trafiło w ręce Katarzyny Horodyńskiej *herbu Korczak*, chociaż Tyszkiewiczowie utrzymali się w rejonie Kolbuszowej do 1944r.

Wracając do problemu osadnictwa od XIV do poł. XVI wieku na południowym skraju Puszczy Sandomierskiej, to należy stwierdzić, iż w gruncie rzeczy było chaotyczne i rozproszone. Na puszczańskich polanach powstałych w wyniku trzebień lasów, dominowały osady robotników leśnych (drwali, węglarzy, smolarzy, dzięgiarzy, potażników, bartników i zielarzy) oraz hutników wytapiających żelazo z miejscowych rud darniowych, a także hutników szkła. Ostępy Puszczy Sandomierskiej skutecznie izolowały istniejące tu osady, od innych regionów Polski. Wymieszanie się pierwotnego elementu polskiego, ruskiego i wołoskiego w wiekach XV i XVI z osadzanymi tu w wieku XVII jeńcami kozackimi, tatarskimi i szwedzkimi, doprowadził do wytworzenia się odrębnej grupy etnograficznej — Lasowiaków. Charakteryzowali się oni odrębnym dialektem, strojem, obyczajem i kulturą materialną. Na to wszystko nałożyło się niemieckojęzyczne osadnictwo z przełomu XVIII i XIX wieku. Do roku 1657 ludność cmolaskich wiosek i osad nie przeżyła koszmaru wojen. W tym to roku tereny położone w widłach Wisły i Sanu (i nie tylko) kompletnie zniszczyły kozacko-węgierskie wojska księcia siedmiogrodzkiego Jerzego Rakoczego. Spłonęły w tym czasie kościoły w Cmolasie i Sławogórze (Ostrowach Tuszowskich).

Po pierwszym rozbiore Polski w 1772 roku, dobra królewskie pozostawiono dotychczasowym starostom dożywotnio (Ostrowy Tuszowskie, Ostrowy Baranowskie czy Toporów), by później włączyć je do austriackich dóbr kameralnych (rządowych), które sukcesywnie, w miarę potrzeby odsprzedawano na licytacjach. Dobra cmolaskie trafiły do cyrkulu pilźnieńskiego.

Między 1775 a 1785 rokiem Galicję podzielono na 18 cyrkulów, m.in.: rzeszowski i tarnowski. Kolbuszowa wraz z Cmolasem znalazło się w cyrkule tarnowskim. W latach 1848-50 doszło do uwłaszczenia chłopów galicyjskich. Jednocześnie majątki ziemskie wyłączono spod jurysdykcji samorządów wiejskich tworząc tzw. posiadłości większe (dworskie). Natomiast posiadłości chłopskie nazwane zostały posiadłościami mniejszymi (włościańskimi), czyli jednowioskowymi gminami. Władze samorządu wiejskiego (gminy) nosiły nazwę Zwierzchności Gminnej. Ten stan utrzymał się do roku 1918, a gmin jednowioskowych do roku 1933. W tym to roku utworzono gminę Cmolas, w której skład weszło 8 gromad: Cmolas, Hadykówka, Jagodnik, Ostrowy Baranowskie, Ostrowy Tuszowskie, Poręby Dymarskie, Trzęsówka i Zarębki. Obejmowała ona 135,82 km² i liczyła 10363 mieszkańców. W tym czasie Toporów należał do gminy Kolbuszowa Dolna.

W czasie pierwszej wojny światowej kilkakrotne przejście frontu rosyjsko-

austrackiego (1914 — 15) przyniosły tylko nieznaczne straty dla okolic Cmolasa.

W okresie międzywojennym ziemie nad dolnym Sanem weszły w skład województwa lwowskiego. W roku 1935 nastąpiła likwidacja małych gmin, dziedziczonych po czasach rozbiorowych.

Położenie geograficzne Gminy Cmolas

Gmina Cmolas położona jest w północnej części województwa podkarpackiego w powiecie kolbuszowskim. Od północy graniczy z gminą Majdan Królewski od wschodu z gminą Stary Dzikowiec, od południa z gminą Kolbuszowa i Niwiska, a od zachodu z gminami Mielec i Tuszów Narodowy, należącymi do powiatu mieleckiego.

Obszar Gminy wynosi 134,06 km², co stanowi około 7905 osób, co odpowiada 12,9 % ludności powiatu. Gęstość zaludnienia wynosi 60 osób/km².

W skład gminy wchodzi 10 sołectw: Cmolas, Dąbrówka, Jagodnik, Hadykówka, Kłodziny, Ostrowy Baranowskie, Ostrowy Tuszowskie, Poręby Dymarskie, Toporów i Trzęsówka.

Pod względem fizyczno – geograficznym teren gminy położony jest na obszarze trzech mezoregionów wchodzących w skład makroregionu Kotliny Sandomierskiej

- **Płaskowyż Kolbuszowski** – zajmuje największą centralną część gminy. Powierzchnia płaskowyżu lekko pofalowana o wysokościach 210 – 250 m n.p.m., łagodnie opada w kierunku północnym. Podłoże budują iły miocenijskie, na których zalegają zwiry karpackie, a nad nimi płyty moren oraz pyły i piaski o miąższości od 2 do 20m.

- **Równina Tarnobrzaska** – obejmuje małą północno – wschodnią część gminy w rejonie Poręb Dymarskich. Zbudowana jest z piasków rzecznych, które miejscami tworzą duże kompleksy wydmowe, między którymi występują obniżenia deflacyjne.

- **Nizina Nadwiślańska** – obejmuje północno – zachodnią część gminy w rejonie wsi Toporów, ostrowy baranowskie. Dolinę wypełniają czwartorzędowe osady rzeczne o miąższości kilkunastu metrów. Wyższe terasy są pokryte piaskami częściowo wydrami.

Teren gminy w części południowej i wschodniej jest odwadniany przez lewobrzeżne dopływy Przyrwy, z których największym jest Werynia. Północną i zachodnią część odwadniają Jamnica i Smarkata – prawobrzeżne dopływy Trześniówki. Naturalny system odprowadzania wód powierzchniowych uzupełniają rowy melioracyjne.

Lasy na obszarze gminy zajmują łącznie ok 5780 ha, co stanowi ok. 43,1 % ogólnej powierzchni.

Dominującą rolę na całym zalesionym obszarze w gminie odgrywają bory sosnowe, przede wszystkim suboceaniczny bór świeży, Leucobryo – Pinetum, w odmianie środkowopolskiej. W sąsiedztwie borów świeżych, na najuboższych utworach piaszczystych

siedlisk mogą występować płaty śródładowego sosnowego boru suchego Cladonio – Pinetum w odmianie subkontynentalnej.

Osadnictwo Pradziejowe na terenie gminy

Tereny leżące w Widłach Wisły i Sanu w przeszłości pokrywały zwarte kompleksy leśne. Człowiek osiadły pojawił się na tym terenie w neolicie, którego początki przypadają na ok 4000 lat p.n.e. Pierwsze ślady kultur neolitycznych odnoszą się jeszcze do okresu atlantyckiego. Przejście neolitycznych plemion do osiadłego trybu życia, związanego z uprawą ziemi i hodowlą zwierząt zmieniło funkcje lasów, których pierwotna forma użytkowania było zbieractwo i myślistwo. Rozpoczęto trzebieenie i wypalaniem puszczańskich drzewostanów dla celów rolniczych, używając popiołami poleśną glebę. Szybkie wyciażanie gleb w wyniku prymitywnej gospodarki rolnej zmuszało do szukania nowych, niezbyt odległych od osad, terenów leśnych pod karczunek. Dynamiczny rozwój osadnictwa związany był z rozkwitem kultury lużyckiej, obejmującej w Polsce późniejsze okresy epoki brązu oraz początkowe – epoki żelaza. Przybliżone pojęcie o skali zmian środowiska pod wpływem gospodarki plemion lużyckich dają próby szacunkowej oceny wielkości bezpośrednich zniszczeń zbiorowisk naturalnych w drodze rekonstrukcji paleodemograficznych. Mówią one o gęstości zaludnienia wynoszącej ok 3 osoby/km² i eksploatacji rolniczej ok 10% terenu w obszarze występowania grodów.

Stanowiska z epoki brązu są skupione w tym rejonie głównie w dolinach głównych rzek. Osadnictwo neolityczne, a także z epoki brązu było nietrwałe – wielokrotnie i często zniknęło. Tereny opuszczone przez człowieka w ciągu kilkudziesięciu lat ponownie opanowały naturalne zbiorowiska leśne. Regres osadniczy spowodowany upadkiem kultury lużyckiej nastąpił m.in. wskutek zmian klimatycznych, prowadzących do wzrostu degradacji gleb. Rozpoczęły się wyludnienia gęsto zasiedlonych terenów, na których zaczęły się odnawiać zbiorowiska leśne.

W okresie rzymskim doszło tu do kolejnego rozkwitu osadnictwa. Nastąpiła znaczna intensyfikacja rolnictwa, wyrażająca się zmianą technik gospodarczych – rozpowszechnieniem stałych upraw ornych i rozwojem systemu przemiennie – odlogowego. Na terenach słabiej zaludnionych stosowano nadal gospodarkę przetrutowo – wypaleniskową. Rozwijająca się hodowla bydła rogatego prowadziła do zbyt intensywnej eksploatacji terenów wypasanych i degradacji ich roślinności.

W całym przebiegu swej działalności osadniczej, człowiek kroczył jednak wyraźnie po liniach wyznaczonych przez przyrodę, opanowując kolejno tereny lepsze, potem gorsze, w szczególności obszary gleb rdziny, glin na końcu piasków zatrzymując się

na granicy wydm i bagien. Warunki fizjograficzne wycisnęły silne piętno na kierunkach pracy osadniczej, na sposobie zajmowania i użytkowania ziemi. One to wyznaczają w głównych zarysach charakter działalności człowieka.

Zabytki Gminy Cmolas wpisane do rejestru zabytków

Rejestr zabytków prowadzi Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków w Przemysłu, delegatura w Rzeszowie . Wpis do rejestru odbywa się na mocy jego decyzji , którą są wydane z urzędu lub na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy (art.9.1). W tym samym trybie do rejestru może być też wpisane otoczenie zabytku wpisanego do rejestru oraz nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna tego zabytku (art. 9.2).

Na terenie Gminy Cmolas figurują następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Lp.	Nazwa zabytku i data powstania	Forma własności	Użytkowanie	Położenie	Nr w rejestrze i data wpisania
1.	Kościół szpitalny p.w. Przemienienia Pańskiego data powstania 1646 rok	Wyznaniowa	Kościół	Cmolas	A-1224 12.10.90
2.	Kościół Parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP data powstania 1900 rok	Wyznaniowa	Kościół	Ostrowy Tuszowskie	A-153 06.06.2006
3.	Kościół parafialny p.w. Św. Św. Stanisława i Wojciecha data powstania 1649 rok	Wyznaniowa	Kościół	Poręby Dymarskie	A-956 25.03.76
4.	Kościół p.w. Św. Anny data powstania 1759 rok	Wyznaniowa	Kościół	Trzęsówka	A-83 07.04.2004
5.	Kaplica cmentarna data powstania 1869 rok	Wyznaniowa	Kaplica	Trzęsówka	A – 689 08.11.2011
6.	Pozostałości po kościele p.w. Św. Św. Stanisława i Wojciecha - ogrodzenie	Wyznaniowa		Cmolas	A – 793 12.10.1990
7.	Pozostałości po kościele p.w. Św. Św. Stanisława i Wojciecha - fundamenty	Wyznaniowa		Cmolas	A – 793 12.10.1990

Żaden obiekt wpisany do rejestru zabytków oraz figurujący w Gminnej Ewidencji zabytków nie jest własnością Gminy Cmolas.

Zabytki wpisane do ewidencji zabytków

Gminną ewidencję zabytków prowadzi Wójt w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu Gminy (art.22.4.). Ewidencja jest podstawą do sporządzania Programów Opieki nad Zabytkami przez województwa, powiaty i gminy (art. 21).

Wpis zabytków nieruchomych do Gminnej Ewidencji Zabytków stanowi podstawę do objęcia tych zabytków ochroną w formie zapisu w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz w Miejskowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (art.19.1.),

a w przypadku, gdy Gmina posiada Gminny Program Opieki nad Zabytkami ustalenia tego programu uwzględnia się zarówno w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, jak i w Miejskowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (art. 19.2.).

Ewidencja Zabytków Architektury, Budownictwa i Archeologii Gminy Cmolas

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Material	Datowanie	Użytkowanie	Rejestr zabytków	Uwagi
1.	Cmolas	Kościół szpitalny p.w. Przemienienia Pańskiego		drew.	1646c.	Parafia Rzymsko - Katolicka	A - 1224 12.10.90	transfer i remont 1993 - 1994, ob. filialny. Obiekt posiada kartę ewidencyjną „zieloną”
2.	Cmolas	Pozostałości po kościele p.w. Św. Stanisława i Wojciecha - ogrodzenie		mur.	po poł. XIX w.	Parafia Rzymsko - Katolicka	A - 793 12.10.90	Kościół przeniesiony do Porąb Dymarskich w 1979r.
3.	Cmolas	Pozostałości po kościele p.w. Św. Stanisława i Wojciecha - fundamenty		kam - drewn.	1649r.	Parafia Rzymsko - Katolicka	A - 793 12.10.90	Kościół przeniesiony do Porąb Dymarskich w 1979r.
4.	Cmolas	Kapliczka	przy drodze Trzęsówka-Mechowiec	mur.	1 poł. XIX w.			
5.	Cmolas	Dom Ludowy - ob. dom mieszkalny	nr 280	drewn.	ok. 1930r.	Jan Mirosł		
6.	Cmolas	Zagroda - dom	nr 66	drewn.	XIX/XX w.	Szymon Wilk		Szymon Wilk zam. Cmolas 216
7.	Cmolas	- stodoła	nr 66	drewn.	XIX/XX w.	Szymon Wilk		Szymon Wilk zam. Cmolas 216
8.	Ostrowy Tuszowskie	Kościół Parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP		mur.	1900 r.	Parafia Rzymsko - Katolicka	A - 153 06.06.06	remont 1927, po 1945, 1970
9.	Ostrowy Tuszowskie	Kapliczka	obok nr 105	mur.	ok. poł. XIX w.			
10.	Ostrowy Tuszowskie	Zagroda - dom	nr 73	drewn.	pocz. XX w.	Kazimiera Magda		
11.	Ostrowy Tuszowskie	- stajnia	nr 73	drewn.	pocz. XX w.	Kazimiera Magda	Nie istn.	
12.	Ostrowy Tuszowskie	- stodoła	nr 73	drewn.	pocz. XX w.	Kazimiera Magda		

13.	Ostrowy Tuszowskie	-- lamus	nr 73	drewn.	pocz. XX w.	Kazimiera Magda	Nie istn.	
14.	Ostrowy Tuszowskie	Dom	nr 72	drewn.	ok. 1900 r.	Jan Wojtowicz	Nie istn.	
15.	Ostrowy Tuszowskie	Dom ze stajnią	nr 109	drewn.	ok. 1900 r.	Stanisław Czachor		
16.	Ostrowy Tuszowskie	Stodoła	nr 133	drewn.	ok. 1880 r.	Jan Siwiec		
17.	Ostrowy Tuszowskie	Spichlerz	nr 157	mur.	poł. XIX w.	Antoni Szwenefeld		ob. dom
18.	Poreby Dymarskie	Kościół Parafialny p.w. Św. Stanisława i Wojciecha		drewn.	1649 r.	Parafia Rzymsko - Katolicka	A - 956 25.03.76	dobud. wieży 1660, remont 1857, 1900, 1960, polichromia 1679, przeniesiony z Cmolasu w 1979 Obiekt posiada kartę ewidencyjną zieloną
19.	Poreby Dymarskie	Kapliczka	przy drodze do Płazówki	mur.	I poł. XIX w.			
20.	Poreby Dymarskie	Kapliczka	przy drodze Mechowiec - Kopicie	mur.	ok. poł. XIX w.			
21.	Poreby Dymarskie	Zagroda - dom	nr 15	drewn.	1850 r.	Maria Micek		
22.	Poreby Dymarskie	-- stajnia	nr 15	drewn.	ok. 1830 r.	Maria Micek		
23.	Poreby Dymarskie	-- stodoła	nr 15	drewn.	ok. poł. XIX w.	Maria Micek		
24.	Poreby Dymarskie	Zagroda - dom	nr 31	drewn.	ok. poł. XIX w.	Piotr Koza		
25.	Poreby Dymarskie	-- stajnia	nr 31	drewn.	ok. poł. XIX w.	Piotr Koza		
26.	Poreby Dymarskie	-- żuraw	nr 31	drewn.	I. 20 XX w.	Piotr Koza		
27.	Poreby Dymarskie	Zagroda - dom	nr 48	drewn.	I. 30 XX w.	Franciszek Wojciech Jamróz		

28.	Poręby Dymarskie	– stodoła	nr 48	drewn.	ok. poł. XIX w.	Franciszek Wojciech Jamróz		
29.	Poręby Dymarskie	– stodoła	nr 79	drewn.	3 ćw. XIX w.	Michał Halat		
30.	Poręby Dymarskie	Dom	nr 129	drewn.	I. 20 XX w.	Edward Mazur		Edward Mazur zam. Nowa Deba
31.	Trzęsówka	Kościół p.w. Św. Anny		drewn.	1759 r.	Parafia Rzymско – Katolicka	A – 83 z dn. 07.04.2004r. A – 689 z dnia 08.11.2011r.	Obiekt posiada kartę ewidencyjną „zielona”
32.	Trzęsówka	Kaplica cmentarna		mur.	1869 r.			
33.	Trzęsówka	Kapliczka	obok nr 55	mur.	ok. 1930 r.			parcela nr 111
34.	Trzęsówka	Kapliczka	obok nr 88	mur.	ok. 1850 r.			
35.	Trzęsówka	Kapliczka	obok nr 239	mur.	ok. 1930 r.			
36.	Trzęsówka	Kapliczka	na skraju Błonia	mur.	4 ćw. XIX w.			
37.	Trzęsówka	Kapliczka	na parceli Jana Ziętka	mur.	2 poł. XIX w.			
38.	Trzęsówka	Zespół dworski – pozostałości – fundamenty dworu		mur.	XVIII w.			

W dniu 18.11.2019r została przeprowadzana weryfikacja wszystkich obiektów zabytkowych figurujących w Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Cmolas w wyniku której stwierdzono, że budynek w Cmolasie pod nr 11 był w stanie katastrofy budowlanej nieużytkowany i nieremontowany od lat. Dlatego też Wójt Gminy Cmolas wystąpił z pismem do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu Delegatura w Rzeszowie o wyłączenie go z Gminnej Ewidencji Zabytków. W dniu 16.12.2019r. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Przemyślu Delegatura w Rzeszowie zaopiniował pozytywnie możliwość wyłączenia go przez Wójta Gminy z Gminnej Ewidencji Zabytków. W dniu 24.12.2019r. zostało wydane Zarządzenie Nr 189/19 Wójta Gminy Cmolas w sprawie wykreślenia obiektów z ewidencji zabytków Architektury, Budownictwa i Archeologii Gminy Cmolas i przesłane do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu Delegatura w Rzeszowie.

Zabytek archeologiczny to „zabytek nieruchomy będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów lub zabytek ruchomy, będący tym wytworem” (Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, (Dz. U. 2018, poz. 2067 ze zm., art. 3 pkt. 4).

Łącznie na terenie Gminy Cmolas zaewidencjonowano sto dwadzieścia trzy stanowiska archeologiczne, co jest liczbą bardzo wysoką dla tego terenu. Lokalizacja jest zewidencjonowana w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i obowiązujących Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Cmolas.

Teren Gminy z uwagi na licznie występujące stanowiska z epoki kamienia został wcześniej objęty badaniami powierzchniowymi oraz systematycznymi badaniami wykopaliskowymi archeologów.

O podjęciu takich badań decyduje najczęściej zagrożenie stanowiska zniszczeniem, może tu chodzić o działalność człowieka lub przyrody.

- czynniki zależne od człowieka, przede wszystkim wszelkie inwestycje zmierzające do trwałego przekształcenia danego obszaru,
- czynniki niezależne od człowieka, jak działania sił natury (przykładem może być tu przede wszystkim erozja, zwłaszcza na terenach, gdzie występują duże różnice wysokości; stanowiska zlokalizowane na stokach, jednocześnie intensywnie użytkowane rolniczo; stanowiska zlokalizowane na wydmach lub piaszczystych wyniesieniach, które są niszczone np. przez działalność wiatru);

Wykaz stanowisk archeologicznych znajdujących się na terenie Gminy Cmolas
WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ CMOLAS

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska*
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
98-73	11	Punkt osadn.	-	Późne średniowiecze	X
		Ślad osadn.	-	Pradziejowe, bliżej nie określone	X
97-74	10	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	11	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Ślad osadn.	Łużycka	-	X
		Ślad osadn.	-	Nowożytny	X
	12	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	13	Ślad osadn.	-	Średniowiecze	X
	14	Ślad osadn.	-	Pradziejowe	X
	15	Punkt osadn.	-	Nowożytny (XVIIIw.)	X
	16	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Ślad osadn.	Łużycka	-	X
	17	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	18	Ślad osadn.	-	Nowożytny	X
	19	Punkt osadn.	-	Nowożytny	X
	20	Ślad osadn.	-	Późne średniowiecze	X
	21	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	22	Punkt osadn.	-	Nowożytny	X
	23	Ślad osadn.	Pucharów lejowatych	Neolit	X
		Ślad osadn.	-	Nowożytny	X
24	Punkt osadn.	-	Neolit	X	
	Punkt osadn.	Łużycka	-	X	
25	Punkt osadn.	Łużycka	-	X	
26	Punkt osadn.	-	Średniowiecze	X	
27	Ślad osadn.	-	Nowożytny	X	
28	Punkt osadn.	-	Nowożytny	X	
97-73	1**	Punkt osadn.	Łużycka	AZP-	XX
	16	Ślad osadn.	-	Nowożytny	X
	17	Ślad osadn.	-	Wczesna epoka brązu	X
	18	Kopiec owalny, o średnicach ok. 10x8 m, wys. ok. 1,5 m	-	-	X

98-74	19	Ślad osadn.	-	Nowożytnie	X
	20	Ślad osadn.	-	Nowożytnie	X
	17	Ślad osadn.	-	Nowożytnie	X
	16	Ślad osadn.	-	Pradziejowe	X
		Ślad osadn.	-	Nowożytnie	X
	15	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
14	Ślad osadn.	Łużycka	-	X	
	Punkt osad.	-	Nowożytnie	X	
	Urządzenia prod.-gospod.	-	-	X	

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża.

** stanowiska wpisane do rejestru dóbr kultury.

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ DĄBRÓWKA

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska*
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
98-74	1	Punkt osadn.	-	Mezolit	X
		Punkt osadn.	-	Mezolit	X

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ HADYKÓWKA

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska*
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
97-74	1	Punkt osadn.	-	Neolit, AZP - Nowożytniej	X
	29	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
97-73	2	Punkt osadn.	AZP	Epoka brązu	X
	3	Punkt osadn.	-	Epoka kamienia	X
	21	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Punkt osadn.	Łużycka	-	
	22	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
23	Punkt osadn.	-	Epoka kamienia	XX	
	Ślad osadn.	-	Nowożytnie	XX	

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża

WYKAZ STANOWSK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ JAGODNIK

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska*
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
97-73	4	Punkt osadn.	Łużycka	AZP-	X
	24	Punkt osadn.	-	Pradziejowa	X
	25	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Ślad osadn.	-	Pradziejowa	X
		Ślad osadn.	-	Nowozytne	X
	26**	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	27	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Ślad osadn.	Łużycka	-	X
Ślad osadn.		-	Pradziejowe	X	
Ślad osadn.		-	Nowozytne	X	
28	Punkt osadn.	-	Nowozytna	X	
29	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X	

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża

**stanowiska wpisane do rejestru dóbr kultury

WYKAZ STANOWSK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ KŁODZINY

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska*
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
98-73	22	Ślad osadn.	-	Późny mezolit	X

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża

WYKAZ STANOWSK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ OSTROWY BARANOWSKIE

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska*
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
97-73	5	-	-	Epoka kamienia	X
	6	Punkt osadn.	-	Łużycka?	X
	7	Ślad osadn.	-	98-117r	
	30	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	31	Ślad osadn.	-	Wczesna epoka brązu	X
	32	Kopiec otoczony wałami średnica kopca ok. 14m, wys. ok. 1,3 m	-		
96-73	1	Punkt osadn.	-	Neolit	X
	10	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	11	Ślad osadn.	-	Okres nowożytny	X
	12	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	13	Ślad osadn. Punkt osadn.	- -	Średniowiecze ? Okres nowożytny	X X
	14	Ślad osadn.	Starożytna	Nieokreślona	X
	15	Ślad osadn.	Starożytna	Nieokreślona	X

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża

WYKAZ STANOWSK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ OSTROWY TUSZOWSKIE

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska*
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
97-73	8**	Osada	Łużycka	Okr. Halsztacki	XXX
	9	Kopce	-	?	X
	10	Punkt osadn.	-	Pradziejowe	X
		Punkt osadn.	-	Nowożytne	X
	11	Ślad osadn.	-	Pradziejowa	X
	12	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Ślad osadn.	-	Nowożytne	X
	13	Ślad osadn.	-	OWR?	X
		Ślad osadn.	-	Nowożytne	X
	33	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
Ślad osadn.		-	Nowożytna	X	
34	Punkt osadn.	-	Nowożytna	XX	

	35	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	36	Punkt osadn.	-	Nowozytna	X
	37	Punkt osadn.	-	Nowozytna	X
	10	Punkt osadn.	-	Nowozytna	X
	11	Ślad osadn.	-	Nowozytna	X
97-72	12	Ślad osadn.	-	Nowozytna	X

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża

** stanowiska wpisane do rejestru dóbr kultury

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ POREBY DYMARSKIE

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska*
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
97-74	8**	Obozowisko	-	Mezolit	X
	9	Obozowisko	-	Paleolit	XX
		Obozowisko	-	Mezolit	XX
	35	Ślad osadn.	Świderska	Schyłkowy paleolit	X
	36	Ślad osadn.	-	Pradziejowe	X
	37	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	38	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Punkt osadn.	-	Nowozytne	X
	39	Ślad osadn.	Świderska	Schyłkowy paleolit	X
		Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Ślad osadn.	Łużycka	-	X
	40	Punkt osadn.	Łużycka	-	X
		Punkt osadn.	Przeworska	OWR	X
	41	Ślad osadn.	-	Mezolit	X
	42	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Punkt osadn.	Przeworska	OWR	X
	43	Punkt osadn.	Przeworska	OWR	X
		Punkt osadn.	-	Średniowiecze	
	44	Ślad osadn.	-	Średniowiecze	X
	45	Ślad osadn.	-	Pradziejowe	X
	46	Ślad osadn.	Pucharów lejowatych	Neolit	X
	47	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Ślad osadn.	-	Pradziejowa	X
Ślad osadn.		-	Nowozytne	X	
48	Ślad osadn.	Łużycka	-	X	
49	Ślad osadn.	-	Pradziejowa	X	
50	Ślad osadn.	-	Pradziejowa	X	
51	Ślad osadn.	-	Pradziejowa	X	
52	Ślad osadn.	Pucharów lejowatych	Neolit	X	
53	Punkt osadn.	Łużycka	-	X	
	Ślad osadn.	-	Nowozytne	X	

	54	Ślad osadn.	Łużycka	-	X
	55	Ślad osadn.	-	Wczesna epoka brązu	X
	56	Urządzenia prod.- gospod.- ślady produkcji dymarskiej	-	?	
	57	Urządzenia prod.- gospod.- ślady produkcji dymarskiej	-	?	X
	58	Ślad osadn. Ślad osadn.	- -	Średniowiecze? Nowożytnie	X X

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża

** stanowiska wpisane do rejestru dóbr kultury

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ TRZĘSÓWKA

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska*
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
97-73	14	Cmentarzysko	Łużycka grupa tarnobrzeska AZP	HD i pocz.L	XXX
		Ślad osadn.		Epoka kamienia	XXX
	15	Punkt osadn.	-	Epoka kamienia	X
98-73	23	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
		Ślad osadn.	-	Pradziejowa bliżej nie określona	X
	24	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	25	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	26	Ślad osadn.	-	Okr. Nowożytny	X
	7	Osada otwarta	Łużycka	HD i pocz.L	XX
	8	Ślad osadn.	-	Nie określona	X
	9	Ślad osadn.	-	Epoka kamienia	X
	10	Ślad osadn.	-	Neolit	X
	21	Punkt osadn.	-	Średniowiecze	X

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
(wg danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie)
GIMNA CMOLAS – WIEŚ TOPORÓW

Obszar AZP	Nr stanowiska (na obszarze)	Rodzaj stanowiska			Ocena wartości poznawczej stanowiska *
		Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia	
97-72	4	Punkt osadn.	-	Neolit	X
	5	Punkt osadn.		Mezolit	X
	6	Ślad osadn. Ślad osadn.	-	Neolit Nowożytny	X X
	7	Punkt osadn.	-	Neolit	X
	23	Ślad osadn.	-	Nowożytny	X
	24	Ślad osadn. Ślad osadn.	-	Epoka kamienia Nowożytny	X X
	25	Ślad osadn. Ślad osadn.	-	Epoka kamienia Nowożytny	X X
	26	Ślad osadn. Ślad osadn.	-	Późne średniowiecze Nowożytny	X X
	27	Ślad osadn.	-	Nowożytny	X
	28	Punkt osadn.	-	Nowożytny	X
	29	Ślad osadn.	-	Nowożytny	X
	30	Ślad osad.	-	Nowożytny	X
	31	Ślad osad.	-	Nowożytny	X

*X – mała; XX – średnia; XXX – duża

VII. FORMY OCHRONY ZABYTEKÓW

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymienia następujące formy ochrony:

- wpis do rejestru zabytków,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ustalenie ochrony w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego.

Zasób zabytków archeologicznych składa się zarówno z tzw. stanowisk archeologicznych (w tym obiekty oraz nawarstwienia zlokalizowane w terenie) jak również zabytków (przedmiotów) ruchomych, jakie z nich pochodzą. Zabytki archeologiczne są częścią dziedzictwa kulturowego.

Współczesne konserwatorstwo przyjmuje politykę tzw. zintegrowanej ochrony dziedzictwa kulturowego, czyli wieloelementowego systemu, do którego zalicza się również stanowiska i zabytki archeologiczne. W konserwatorstwie archeologicznym priorytetem jest zachowanie w jak najmniej zmienionej formie możliwie największej liczby stanowisk.

Ważnym zadaniem jest uświadomienie społeczeństwu, jaką wartość posiadają zabytki archeologiczne a co za tym idzie konieczność ich bezwzględnej ochrony. Inny aspekt stanowi popularyzacja odkryć archeologicznych czy też samej archeologii. W ten sposób można zwrócić uwagę na unikatową wartość zabytków archeologicznych co jest niezwykle ważne nie tylko dla środowiska archeologów ale także dla służb konserwatorskich. Specyfika zabytków archeologicznych sprawia, że powyższe przedsięwzięcia należy uznać za końcowy etap działań konserwatorskich. Etapem wcześniejszym powinno być odpowiednie rozpoznanie oraz zadokumentowanie zasobu archeologicznego dziedzictwa kulturowego. W przypadku stanowisk (materiałów) archeologicznych nigdy nie można przyjąć, że zostały one w pełni rozpoznane. O odkryciach archeologicznych bardzo często decyduje przypadek oraz stan zachowania zabytków czy stanowisk.

W takiej sytuacji zgodnie z przepisami należy złożyć do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w terminie 3 dni zawiadomienie o odkryciu archeologicznym.

Dlatego też z całą pewnością wśród działań konserwatorskich w dziedzinie archeologii należy wymienić dążenie do:

- stworzenia całościowej (kompletnej) bazy danych na temat zasobów archeologicznych;
- zarejestrowania wszelkich, nawet hipotetycznych miejsc odkryć zabytków archeologicznych;
- zadokumentowania dziedzictwa archeologicznego, które zagrożone jest wskutek rozwoju współczesnej cywilizacji (wielkie inwestycje, czynniki naturalne jak np. erozje);
- poznawania archeologicznej przeszłości.

VIII. OCENA STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

W wykazie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajduje się 38 różnych obiektów, położonych na terenie Gminy Cmolas, w tym 7 zabytków wpisanych do rejestru.

Wszystkie zabytki nieruchome z terenu Gminy Cmolas uwidocznione są na kartach gminnej ewidencji zabytków. W większości stanowią własność prywatną, pozostałe to obiekty sakralne i komunalne.

Ich stan zachowania pokazany jest na zdjęciach kart gminnej ewidencji zabytków.

Obiekty będące własnością prywatną są utrzymywane i remontowane przez właścicieli tych obiektów.

W ostatnich latach dokonywano dwóch skreśleń obiektów z Gminnej Ewidencji Zabytków prowadzonej przez Wójta Gminy Cmolas oraz nie dokonywano w niej również nowych wpisów. W wyniku prowadzonej weryfikacji stwierdza się, że wszystkie obiekty ujęte na kartach Gminnej Ewidencji zabytków to obiekty istniejące.

Dla zabytków archeologicznych również prowadzi się gminną ewidencję w formie kart, są to głównie stanowiska pośród użytków rolnych i zakrzaczonych.

IX. CELE I ZADANIA PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa, iż opracowanie programu opieki nad zabytkami ma na celu:

1. Włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
2. Uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
3. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
4. Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
5. Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
6. Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
7. Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Główne priorytety i kierunki działań Gminy Cmolas wynikające z programu opieki nad zabytkami to:

- Zahamowanie procesów degradacji zabytków,
- Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami,
- Upowszechnianie i promowanie dziedzictwa kulturowego gminy,
- Wzmacnianie współpracy z właścicielami obiektów, środowiskami naukowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- Skuteczne zarządzanie zasobem zabytków gminnych, a przez to wzmacnianie rozwoju gminy,
- Aktualizacja gminnej ewidencji zabytków jako podstawowego źródła informacji o stanie zachowania obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie Gminy Cmolas,
- Podejmowanie starań o dofinansowanie prac związanych z renowacją zabytków ze środków zewnętrznych,
- Współpraca ze szkołami w celu włączenia tematyki ochrony zabytków do zajęć w szkołach,

- Zamieszczanie na stronie internetowej Urzędu Gminy materiałów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- Rozpowszechnianie i udostępnianie informacji dotyczących praw i obowiązków właścicieli obiektów wpisanych do rejestru i ujętych w ewidencji zabytków.

X. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Określone w *Programie* zadania winny być także wdrażane przez samorządy powiatów, miast i gmin na drodze realizowania ustawowych obowiązków, m.in. poprzez:

- planowanie w rocznych budżetach jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami,
- opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ujęcia w nich zagadnień dotyczących ochrony zabytków,
- opracowywanie programów opieki nad zabytkami, studiów krajobrazowych itp.,
- stymulowanie działań właścicieli obiektów zabytkowych do ich utrzymywania w należytym stanie,
- inspirowanie działań niezależnych podmiotów (instytucje, stowarzyszenia, osoby prawne i fizyczne) na rzecz zagospodarowania zabytków, ich promocji i popularyzacji.

UCHWAŁA Nr XVII/ 20
RADY GMINY W CMOLASIE
z dnia 29 czerwca 2020r.

zmieniająca uchwałę w sprawie pomocy rzeczowej dla powiatu kolbuszowskiego w 2020r. na inwestycje drogowe.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 220 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpień 2009r. (Dz.U. z 2019r. poz. 869 z późn.zm.)

uchwała się, co następuje:

§ 1

W uchwale Nr XIV/107/20 Rady Gminy w Cmolasie z dnia 28 stycznia 2020r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla powiatu kolbuszowskiego w 2020r. na inwestycje drogowe wprowadza się następujące zmiany :

§ 1 otrzymuje brzmienie:

Udziela się pomocy rzeczowej w kwocie 363.254,23 zł. słownie złotych: trzysta sześćdziesiąt trzy tysiące dwieście pięćdziesiąt cztery 23/100 z przeznaczeniem na realizację następujących zadań:

- 1) Budowa chodnika dla pieszych przy drodze powiatowej Nr 1157R Mielec-Toporów-Ostrowy Tuszowskie w km 10+520 – 10+814 strona prawa w kwocie **153.215,08 zł.** (słownie złotych: sto pięćdziesiąt trzy tysiące dwieście pięćnaście 08/100)
- 2) Budowa chodnika dla pieszych przy drodze powiatowej Nr 1226R Cmolas-Świerczów w km 0+495 – 0+665 strona prawa w miejscowości Cmolas w kwocie **84.231,01 zł.** (słownie złotych: osiemdziesiąt cztery tysiące dwieście trzydzieści jeden 01/100)
- 3) Budowa chodnika dla pieszych przy drodze powiatowej Nr 1224R Kosowy-Trzęsówka-Cmolas w km 2+486 – 2+690 strona lewa – etap II w kwocie **125.808,14 zł.** (słownie złotych: sto dwadzieścia pięć tysięcy osiemset osiem 14/100)

§ 2

Upoważnić Wójta Gminy Cmolas do zawarcia z Zarządem Powiatu Kolbuszowskiego stosownej umowy określającej zrealizowanego zadania.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PROJEKT Nr 5

**UCHWAŁA Nr XVII/ 120
RADY GMINY W CMOLASIE**

z dnia 29 czerwca 2020 r.

w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Cmolas na lata 2020-2029

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2020r poz.713) oraz art 229 ust. 1 ustawy z dnia 27sierpnia 2009 r.o Finansach Publicznych (Dz.U.z 2019r.poz.869 z późn.zm.)

uchwała się, co następuje:

§ 1

W związku z wprowadzonymi zmianami budżetu gminy na 2020 r. Uchwałą Rady Gminy dokonuje się zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Cmolas na lata 2020-2029 ustalając dochody i wydatki na 2020 r. w następujących wysokościach:

1. Dochody budżetu gminy Cmolas w kwocie 37.450.404,76 zł.
 - a) bieżące – 36.380.596,76 zł.
 - b) majątkowe –1.069.808,00 zł.
2. Wydatki budżetu gminy Cmolas w kwocie 38.395.167,21 zł.
 - a) bieżące- 33.406.347,69 zł.
 - b) majątkowe - 4.988.819,52 zł.

§ 2

Określa się „Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Cmolas na lata 2020-2029” w brzmieniu jak załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Określa się wykaz przedsięwzięć realizowanych na lata 2020-2021 zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§4

Objaśnienia wartości przyjętych w WPF stanowi załącznik nr 3 do niniejszej Uchwały.

§ 5

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ¹⁾

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVII / /2020 Rady Gminy w Cmolesie z dnia 29 czerwca w sprawie WPF na 2020.

Wykazanie	Dochody ogółem ^X	z tego:										
		Dochody bieżące ^X	z tego:							Dochody majątkowe ^X	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ^{X,3)}	pozostałe dochody bieżące ⁴⁾	w tym:			ze sprzedaży majątku	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
								z podatku od nieruchomości				
1p	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	1.2.1	1.2.2	
2020	37 450 404,78	36 380 596,78	3 788 254,00	9 390,00	15 908 459,00	5 482 987,78	11 243 506,00	1 582 409,00	1 089 808,00	40 000,00	958 308,00	
2021	25 883 783,50	25 148 976,26	2 280 985,00	80 580,00	15 900 459,00	3 389 845,56	3 547 116,70	1 073 500,00	814 807,24	0,00	0,00	
2022	24 330 614,00	24 330 614,00	2 290 985,00	80 660,00	15 901 459,00	3 390 401,00	2 887 108,00	1 083 600,00	0,00	0,00	0,00	
2023	24 242 887,00	24 242 887,00	2 295 985,00	80 670,00	15 902 459,00	3 469 371,00	2 524 182,00	1 098 800,00	0,00	0,00	0,00	
2024	24 672 027,00	24 672 027,00	2 297 985,00	80 670,00	15 903 459,00	3 675 741,00	2 634 182,00	1 100 200,00	0,00	0,00	0,00	
2025	25 277 280,00	25 277 280,00	2 299 986,00	80 900,00	15 904 458,00	4 357 898,00	2 654 232,00	1 110 200,00	0,00	0,00	0,00	
2026	24 013 743,82	24 013 743,82	2 301 800,00	80 900,00	15 905 459,00	3 030 054,82	2 719 730,00	1 120 300,00	0,00	0,00	0,00	
2027	24 630 744,50	24 630 744,50	2 310 700,00	80 800,00	15 906 459,00	3 424 055,50	2 828 730,00	1 130 400,00	0,00	0,00	0,00	
2028	24 791 528,41	24 791 528,41	2 310 800,00	80 800,00	15 907 459,00	3 248 487,41	3 265 800,00	1 180 800,00	0,00	0,00	0,00	
2029	24 616 407,83	24 616 407,83	2 300 600,00	80 500,00	15 908 459,00	2 832 236,41	3 414 712,42	1 120 600,00	0,00	0,00	0,00	

¹⁾ Wzrost może być stosowany także w odniesieniu do planowania, w którym poszczególne pozycje są przedstawiane w kategoriach, a nie w walencjach.

²⁾ Zgodnie z art. 237 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 890, 1022 i 1941), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz do najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego może stosować się do tej wyliczeniowej poza ramami (1-4) tej ustawy, występującej z art. 237 ustawy.

³⁾ W pozycji wykazuje się dochody o charakterze całkowitym, które jednostka otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykorzystania budżetu jednostki występujących z odbiorcami ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy.

⁴⁾ W pozycji wykazuje się pozostałe dochody bieżące w szczególności bierne podatki i opłaty lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	Wydatki bieżące ^x	z tego:						Wydatki majątkowe ^x	w tym:		
			na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:		w tym:			Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 238 ust. 4 pkt 1 ustawy	w tym:	
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x	wydatki na obsługę długu ^x	odsetki i dyskonta podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 60 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na władz krajowy) ^x	odsetki i dyskonta podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zabezpieczonych na władz krajowy ^x				
												Władze krajowe
1p	2	2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.2.2	2.2	2.2.1	2.2.1.1	
2020	36 395 167,21	33 406 347,68	10 068 094,90	0,00	0,00	0,00	149 880,00	0,00	0,00	4 968 818,52	1 822 615,00	0,00
2021	24 220 815,50	22 684 030,66	9 218 879,86	0,00	0,00	0,00	38 825,00	0,00	0,00	1 536 584,94	1 536 584,94	0,00
2022	23 251 512,00	23 251 512,00	9 403 257,45	0,00	0,00	0,00	38 026,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	23 375 872,00	23 375 872,00	9 591 322,50	0,00	0,00	0,00	25 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	24 051 732,00	24 051 732,00	9 783 150,00	0,00	0,00	0,00	23 280,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	24 456 985,00	24 456 985,00	9 978 812,00	0,00	0,00	0,00	22 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	23 422 066,82	23 422 066,82	9 968 812,00	0,00	0,00	0,00	19 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	24 316 067,50	24 316 067,50	9 999 900,00	0,00	0,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	24 878 149,89	24 878 149,89	0,00	0,00	0,00	0,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	24 503 031,10	24 503 031,10	0,00	0,00	0,00	0,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^X	w tym:		z tego:							
		Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych ⁶⁾	Przychody budżetu ^X	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^X	w tym:		Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^{X 6)}	w tym:		Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ^X	w tym:
					na pokrycie deficytu budżetu ^X	na pokrycie deficytu budżetu ^X		na pokrycie deficytu budżetu ^X	na pokrycie deficytu budżetu ^X		
Lp	3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.2	4.3.1		
2020	-944 762,45	0,00	2 440 082,45	2 440 082,45	944 762,45	0,00	0,00	0,00	0,00		
2021	1 443 168,00	1 443 168,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2022	1 078 102,00	1 078 102,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2023	886 796,00	886 796,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2024	820 295,00	820 295,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2025	820 295,00	820 295,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2026	691 677,00	691 677,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2027	214 677,00	214 677,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2028.	113 378,72	113 378,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2029	113 378,73	113 378,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

⁶⁾ Ilość przeznaczona na pokrycie deficytu budżetu określona w oświadczeniach do właściwej prognozy finansowej.

⁶⁾ W pozycji należy sjąć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów zgodnie z oświadczeniami i środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy.

Wyszczególnienie	z tego:				Rozchody budżetu x	z tego:				
	Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych x	w tym:		Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem dlugu * 7)		w tym:	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych x	w tym:		
		na pokrycie deficytu budżetu x	na pokrycie deficytu budżetu x					łącznie kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań x	w tym:	
									kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy x	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy x
Lp	4.4	4.4.1	4.5	4.5.1	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2	
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	1 495 320,00	1 495 320,00	0,00	0,00	0,00	
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	1 443 168,00	1 443 168,00	0,00	0,00	0,00	
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	1 079 102,00	1 079 102,00	0,00	0,00	0,00	
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	888 786,00	888 786,00	0,00	0,00	0,00	
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	820 295,00	820 295,00	0,00	0,00	0,00	
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	820 295,00	820 295,00	0,00	0,00	0,00	
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	591 877,00	591 877,00	0,00	0,00	0,00	
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	214 877,00	214 877,00	0,00	0,00	0,00	
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	113 978,72	113 978,72	0,00	0,00	0,00	
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	113 978,73	113 978,73	0,00	0,00	0,00	

* W pozycji należy ująć w szczególności przychody pochodzące z prywatyzacji i innych jednostek samostanowienia budżetowego.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:					Kwota długu ²	w tym:		Różnica zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
	Iżsame kwoty przysługujące na dany rok kwoty ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, w tym:						Kwota długu, którego planowana spłata dokonana się z wydatków ²	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ³⁾ a wydatkami bieżącymi	
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	środkami nowego zobowiązania	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	innymi środkami	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu					
Lp	6.1.1.3	6.1.1.3.1	6.1.1.3.2	6.1.1.3.3	6.2	6	6.1	7.1	7.2	
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 082 782,45	0,00	2 974 249,07	2 974 249,07	
2021	x	x	x	x	0,00	4 619 694,45	0,00	2 484 945,70	2 484 945,70	
2022	x	x	x	x	0,00	3 640 492,45	0,00	1 079 102,00	1 079 102,00	
2023	x	x	x	x	0,00	2 673 897,45	0,00	888 795,00	888 795,00	
2024	x	x	x	x	0,00	1 853 402,45	0,00	820 295,00	820 295,00	
2025	x	x	x	x	0,00	1 093 107,45	0,00	820 295,00	820 295,00	
2026	x	x	x	x	0,00	441 430,45	0,00	591 677,00	591 677,00	
2027	x	x	x	x	0,00	228 763,45	0,00	214 677,00	214 677,00	
2028	x	x	x	x	0,00	113 376,73	0,00	113 376,72	113 376,72	
2029	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	113 376,73	113 376,73	

³⁾ Skorygowanie o środki dotyczy określonego w art. 242 ustawy powiększenia w szacunkach o przychody obrotowe w art. 217 ust. 2 pkt 5 ustawy.

Wykazegónienie	Wekaznik spłaty zobowiazani						
	Relacja okreóniona po lewej stronie nierównoci we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzglédnieniu zobowiazani zwiázku wspólworzonego przez jednolité samorzadu terytorialnego oraz po uwzglédnieniu ustawowych wyliczeni przyrzadzajících na dany rok) ^x	Relacja okreóniona po prawej stronie nierównoci we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wekaznik jednoroczny) ^x		Dopuszczalny limit spłaty zobowiazani okreóniony po prawej stronie nierównoci we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzglédnieniu ustawowych wyliczeni, obliczony w oparciu o plan 3. kwartalu roku poprzedzajícíego pierwszy rok prognozy (wekaznik ustalony w oparciu o srednią arytmetyczną z poprzednich lat) ^y	Dopuszczalny limit spłaty zobowiazani okreóniony po prawej stronie nierównoci we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzglédnieniu ustawowych wyliczeni, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzajícíego pierwszy rok prognozy (wekaznik ustalony w oparciu o srednią arytmetyczną z poprzednich lat) ^y	Informacja o speónieniu wekaznika spłaty zobowiazani okreónionego w art. 243 ustawy, po uwzglédnieniu zwiázku wspólworzonego przez jednolité samorzadu terytorialnego oraz po uwzglédnieniu ustawowych wyliczeni, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartalu roku poprzedzajícíego rok budzetowy ^x	Informacja o speónieniu wekaznika spłaty zobowiazani okreónionego w art. 243 ustawy, po uwzglédnieniu zwiázku wspólworzonego przez jednolité samorzadu terytorialnego oraz po uwzglédnieniu ustawowych wyliczeni, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzajícíego rok budzetowy ^x
Lp	0.1	0.2		0.3	0.3.1	0.4	0.4.1
2020	5,32%	10,10%	10,23%	10,21%	22,78%	TAK	TAK
2021	6,90%	11,40%	11,49%	15,58%	19,16%	TAK	TAK
2022	5,33%	5,33%	5,33%	12,33%	15,01%	TAK	TAK
2023	4,29%	4,29%	4,29%	9,02%	9,02%	TAK	TAK
2024	4,04%	4,04%	4,04%	7,04%	7,04%	TAK	TAK
2025	4,03%	4,03%	x	-4,55%	4,55%	TAK	TAK
2026	2,91%	2,91%	x	7,76%	9,33%	TAK	TAK
2027	1,99%	1,99%	x	6,03%	6,03%	TAK	TAK
2028	0,57%	0,57%	x	4,74%	4,74%	TAK	TAK
2029	0,56%	0,56%	x	3,18%	3,18%	TAK	TAK

Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy									
Wykazanie	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy.	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	
		Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
			środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			
Lp	R.1	R.1.1	R.1.1.1	R.2	R.2.1	R.2.1.1	R.3	R.3.1	R.3.1.1
2020	0,00	0,00	0,00	544 166,00	544 166,00	544 166,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych										
Wyszczególnienie	w tym:			Wydatki objęte limitami, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydatki na spłatę zobowiązań w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy*	Kwota zobowiązań wynikających z projekcji przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych i samorządowych osobach prawnych
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:			bieżące	majątkowe				
		Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy							
Lp	9.4	9.4.1	9.4.1.1	10.1	10.1.1	10.1.2	10.2	10.3	10.4	10.5
2020	1 846 803,00	1 822 815,00	1 822 815,00	1 846 803,00	0,00	1 846 803,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	1 536 584,94	1 536 584,94	1 536 584,94	1 536 584,94	0,00	1 536 584,94	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniająca o wybranych kategoriach finansowych								
	Spłaty, o których mowa w poz. 6.1, wyłącznie wyłączone z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Wynik zmniejszający dług ^x	spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 ^x	spłata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka ^x	w tym:		wypłaty z tytułu wymagalnych porcepcji i gwarancji ^x	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu: wynikająca z operacji niekaszowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	Wcześniejsza spłata zobowiązań, wyłączone z limitu spłaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych
					zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2018 r. ^x				
					w tym:				
dokonywana w formie wydatku bieżącego ^x									
1p	10.6	10.7	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	10.7.2.1.1	10.7.3	10.8	10.9
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x

Informacje zawarte w tej części tabeli dotyczą prognozy finansowej, w tym o sposobie realizacji określonej w art. 263 ustawy z dnia 27 czerwca 2013 r. o systemie emerytalnym, o której mowa w § 4 ust. 1, na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Automatycznie wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 6.3 – 6.3.1 i pozycji z sekcji 12.

^x – pozycja oznaczona symbolem „x” opiera się na danych prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 257 ust. 2 ustawy. Ciężko jest określić wydatki na wykonanie planowanego wydatków z tytułu niewymagalnych porcepcji i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych porcepcji i gwarancji w okresie dłuższym niż dwa lata należy zaciągnąć nowe plany się zaciągniętych zobowiązań dłużne, informacje o wydatkach z tytułu niewymagalnych porcepcji i gwarancji, wykonywanych przez wyodrębniony urząd, należy zamieścić w odrębnych do właściwej prognozy finansowej.

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Załącznik nr 2 do uchwały Nr XVII /20 Rady Gminy w Cmolasie z dnia 29 czerwca 2020 w sprawie WPF na 2020 r.

tabela nr 3

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2020	Limit 2021	Limit 2022	Limit 2023	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1.1.2.1	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Cmolasie - Poprawa gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Cmolas.	Urząd Gminy Cmolas	2019	2021	1 279 286,24	752 178,00	514 807,24	0,00	0,00	614 807,24
1.1.2.2	Budowa wodociągu dosywowego w miejscowości Cmolas - Wpłcenie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich , poprawa stanu gospodarki wodociągowej na terenie Gminy Cmolas.	Urząd Gminy Cmolas	2019	2021	2 119 106,68	1 094 626,00	1 021 777,70	0,00	0,00	1 021 777,70

Objaśnienia wartości przyjętych w załączniku Nr 1

Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Cmolas na lata 2020-2029

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych w art. 226 nakłada obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF).
W związku ze zmianami budżetu gminy na 2020 r. dokonanymi Uchwałą Rady Gminy z dnia 29 czerwca 2020 r. wprowadza się zmiany do WPF ustalając aktualne kwoty dochodów i wydatków w rozbięciu na bieżące i majątkowe w następujący sposób:

1. Dochody budżetu gminy Cmolas w kwocie - 37.450.404,76 zł.
 - a) bieżące- 36.380.596,76 zł.
 - b) majątkowe -1.069.808,00 zł.
2. Wydatki budżetu gminy Cmolas w kwocie - 38.395.167,21 zł.
 - a) bieżące- 33.406.347,69 zł.
 - b) majątkowe- 4.988.819,52 zł.

Dokonano zmian w wydatkach bieżących i majątkowych zgodnie z uchwałą min.odnośnie:

- Po stronie dochodów i wydatków wprowadzono plan na zadanie Budowa i modernizacja dróg dojazdowych w ramach FOGR w związku z otrzymaną dotacją na inwestycje
- Po stronie dochodów i wydatków zaplanowano środki na realizację projektu "Zdalna szkoła +" w celu zakupienia sprzętu komputerowego dla szkół z terenu gminy
- Po stronie dochodów wprowadzono plan zgodnie z otrzymaną dotacją celową na przedszkola i oddziały przedszkolne
- Po stronie dochodów jak i wydatków wprowadzono plan na realizację zadania "Modernizacja wiaty drewnianej w Cmolasie"
- Zwiększona plan wydatków na zakupy i bieżące utrzymanie dróg gminnych
- Zwiększono plan wydatków dla Stowarzyszeń z terenu gminy na realizację zadań oświatowych zgodnie z wydanym zarządzeniem
- Zmniejszono plan na budowy chodników przy drogach powiatowych zgodnie z umowami z wykonawcami
- w planie dochodów i wydatków na zadaniu "Zdalna Szkoła" dokonano zmian klasyfikacji budżetowej zgodnie z decyzją RIO.

W związku z w/w zmianami nie dokonano zmian w załączniku nr 1 WPF na lata 2020-2029. Nie ulega zmianie deficyt oraz przychody. Wskaźniki spłaty zobowiązań oraz kwoty zadłużenia w poszczególnych latach spełniają wymogi ustawy.

**UCHWAŁA NR XVII/...../20
RADY GMINY W CMOLASIE
z dnia 29 czerwca 2020 r.**

w sprawie zmian budżetu gminy na 2020 r.

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4, ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019r. poz.869z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

I. Zwiększa się dochody budżetu Gminy na 2020 rok o kwotę 514.598,00zł do kwoty 37 .510.404,76 zł. w tym:

- a) dochody bieżące w kwocie 36.380.596,76 zł.
b) dochody majątkowe w kwocie 1.129.808,00 zł.

010	Rolnictwo i łowiectwo	72.000,00
01042	Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych	72.000,00
	a) dochody majątkowe	72.000,00
6630	Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień między jst FOGR- budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w obrębach : <i>Cmolasz dz. o nr ewid.24 ,3103/4 Jagodnik dz. o nr. ewid . 411</i>	72.000,00
801	Oświata i wychowanie	383.098,00
80101	Szkoły podstawowe	155.000,00
	a) dochody bieżące	155.000,00
2057	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich ,oraz środków o których mowa w art.5 ust.3 pkt 5 lit a i b, ustawy lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego <i>- Zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła” (zmiana klasyfikacji)-50.778,00 - Zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła + ”80.398,50</i>	131.176,50
2059	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich ,oraz środków o których mowa w art.5 ust.3 pkt 5 lit a i b, ustawy lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego <i>Zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła” (zmiana klasyfikacji)-9.222,00 Zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła + ”14.601,50</i>	23.823,50
80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	94.681,00
	a) dochody bieżące	
2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (otrzymana dotacja celowa na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego)	94.681,00
80104	Przedszkola	133.417,00
	a) dochody bieżące	

2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (otrzymana dotacja celowa na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego)	133.417,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	49.500,00
90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	49.500,00
	a) dochody majątkowe	49.500,00
6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowych ze środków europejskich ,oraz środków o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3,oraz ust.3 pkt .5 i 6 ustawy lub płatności w ramach budżetu środków europejskich - środki z rozliczenia roku 2019 - budowa małej instalacji fotowoltaicznej przy zespole obiektów szkolno basenowych w Cmolasie – etap I montaż urządzeń fotowoltaicznych na oczyszczalni ścieków w Cmolasie	49.500,00
926	Kultura fizyczna	10.000,00
92601	Obiekty sportowe	10.000,00
	a) dochody majątkowe	10.000,00
6290	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów, samorządów województw pozyskane z innych źródeł Modernizacja wiaty drewnianej w Cmolasie	10.000,00
	Ogółem zwiększenia dochodów	514.598,00

2. Zmniejsza się dochody budżetu Gminy na 2020 rok o kwotę 60.000,00 zł. do kwoty 37.450.404,76 zł tym:

a) dochody bieżące w kwocie 36.380.596,76 zł.

b) dochody majątkowe w kwocie 1.069.808 zł.

801	Oświata i wychowanie	60.000,00
80101	Szkoły podstawowe	60.000,00
	dochody majątkowe	60.000,00
6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowych ze środków europejskich ,oraz środków o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3,oraz ust.3 pkt .5 i 6 ustawy lub płatności w ramach budżetu środków europejskich Zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła”(zmiana klasyfikacji)	60.000,00
	Ogółem zmniejszenia dochodów	60.000,00

3. Zwiększa się wydatki budżetu Gminy na 2020 rok o kwotę 766.701,77 zł. do kwoty 38.707.270,98 zł. w tym:

a) wydatki bieżące w kwocie 33.412.032,98 zł.

b) wydatki majątkowe w kwocie 5.295.238,00 zł.

600	Transport o łączność	144.152,77
60016	Drogi publiczne gminne	62.152,77
	a) wydatki bieżące	62.152,77
	wydatki jednostek budżetowych	62.152,77
	- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	12.152,77
4300	Zakup usług pozostałych	50.000,00
60017	Drogi wewnętrzne	82.000,00
	a) wydatki majątkowe	82.000,00
6050	wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych - FOGR: budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w obrębach: Cmolas dz. o nr ewid.24,3103/4 Jagodnik dz. o nr. ewid. 411	82.000,00
801	Oświata i wychowanie	599.671,00
80101	Szkoły podstawowe	332.987,00

	a) wydatki bieżące	332.987,00
	wydatki jednostek budżetowych	332.987,00
	- dotacje na zadania bieżące – 332.987,00	
2540	dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty <i>Stowarzyszenie Rozwoju wsi Jagodnik</i> -Szkoła Niepubliczna Jagodnik kl."1-3" -38.367,00	38.367,00
2590	dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż JST lub przez osobę fizyczną <i>Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Cmolas</i> -Szkoła Podstawowa w Hadykówce kl. „1-8”-92.322,00 -Szkoła Podstawowa w Porebach Dymarskich kl. „1-8”-47.298,00	139.620,00
4247	Zakup środków dydaktycznych i książek - Zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła” (zmiana klasyfikacji) -50.778,00 - Zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła + ”80.398,50	131.176,50
4249	Zakup środków dydaktycznych i książek Zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła” (zmiana klasyfikacji) -9.222,00 Zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła + ”14.601,50	23.823,50
80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	102.300,00
	a) wydatki bieżące	102.300,00
	wydatki jednostek budżetowych	102.300,00
	- dotacje na zadania bieżące-102.301,00	
2540	dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty <i>Stowarzyszenie Rozwoju wsi Jagodnik</i> -Szkoła Niepubliczna Jagodnik kl."0" – 32.242,00	32.242,00
2590	dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż JST lub przez osobę fizyczną <i>Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Cmolas</i> -Szkoła Podstawowa w Ostrowach Baranowskich kl. „0”- 39.760,00 -Szkoła Podstawowa w Hadykówce kl. „0”-14.352,00 - szkoła Podstawowa w P. Dymarskich - kl. „0”-15.946,00	70.058,00
80104	Przedszkola	128.630,00
	a) wydatki bieżące	128.630,00
	wydatki jednostek budżetowych	128.630,00
	- dotacje na zadania bieżące 128.630,00	
2540	dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty: <i>Stowarzyszenie Rozwoju wsi Jagodnik</i> - Przedszkole Niepubliczne Jagodnik -55.482,00 <i>Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Cmolas</i> - Przedszkole Niepubliczne Cmolas -46.392,00 <i>Stowarzyszenie Sióstr Służebniczek w Cmolasie</i> - Przedszkole Niepubliczne Cmolas Ochronka – 26.756,00	128.630,00
80149	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach	7.607,00
	wydatki bieżące	7.607,00
	wydatki jednostek budżetowych	7.607,00
	- dotacje na zadania bieżące- 7.607,00	
2540	dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty:	7.607,00

	<i>Stowarzyszenie Rozwoju wsi Jagodnik</i> - Niepubliczne Przedszkole Jagodnik – 7.607,00	
80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych i szkołach artystycznych	28.147,00
	wydatki bieżące	28.147,00
	wydatki jednostek budżetowych	28.147,00
	- dotacje na zadania bieżące – 28.147,00	
2590	dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż JST lub przez osobę fizyczną <i>Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Cmolos</i> -Szkoła Podstawowa w Porębach Dymarskich kl. „1-8”- 1.334,00 -Szkoła Podstawowa w Hadykówce kl.”1-8” – 26.813,00	28.147,00
926	Kultura fizyczna	22.878,00
92601	Obiekty sportowe	22.878,00
	a) wydatki majątkowe	22.878,00
6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych -modernizacja wiaty drewnianej w Cmolosie	22.878,00
	Ogółem zwiększenia wydatków	766.701,77

4. Zmniejsza się wydatki budżetu Gminy na 2020 rok o kwotę 312.103,77zł. do kwoty 38.395.167,21 zł.
w tym:

- a) wydatki bieżące w kwocie 33.406.347,69 zł.
b) wydatki majątkowe w kwocie 4.988.819,52 zł.

801	Oświata i wychowanie	63.135,00
80101	Szkoły podstawowe	63.135,00
	wydatki bieżące	3.135,00
	wydatki jednostek budżetowych	3.135,00
	- dotacje na zadania bieżące – 3.135,00	
2590	dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż JST lub przez osobę fizyczną <i>Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Cmolos</i> -Szkoła Podstawowa Ostrowy Baranowskie kl. „1-3”- 3.135,00	3.135,00
	wydatki majątkowe	6.000,00
6060	wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych- zakup sprzętu komputerowego dla szkół w ramach projektu „Zdalna Szkoła”(zmiana klasyfikacji)	60.000,00
600	Transport i łączność	188.968,77
60014	Drogi publiczne powiatowe	188.968,77
	a) wydatki bieżące	2.550,29
	wydatki jednostek budżetowych	2.550,29
	- wynagrodzenia i składki od nich naliczane -2.550,29	
	wynagrodzenia bezosobowe	2.550,29
4170	1. Nadzór inwestorski - budowa chodnika przy drodze powiatowej Mielec - Ostrowy Tuszowskie – 1.164,39 - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1226R Cmolos –Świerczów strona prawa – 420,72 -budowa chodnika prze drodze Kosowy –Trzęsówka –Cmolos II etap-965,18	

	b) wydatki majątkowe	186.418,48
	wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	186.418,48
	- budowa chodnika przy drodze powiatowej Mielec - Ostrowy Tuszowskie – 78.227,53	
6050	- budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1226 R Cmolas –Świerców strona prawa –48.974,27	
	-budowa chodnika prze drodze Kosowy –Trzęsówka –Cmolas II etap - 59.216,68	
700	Gospodarka mieszkaniowa	60.000,00
70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	60.000,00
	a) wydatki majątkowe	60.000,00
	wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	60.000,00
6050	- przebudowa Wiejskiego Domu Kultury w Trzęsówce –60.000,00	
Ogółem zmniejszenia wydatków		312.103,77

§ 2

1. Dokonuje się zmian w Uchwale Nr XVI/120/20 Rady Gminy w Cmolasie z dnia 28 kwietnia 2020r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2020 rok polegających na ustaleniu prawidłowej kwoty źródła przychodów z tytułu kredytu bankowego długoterminowego w kwocie 2.440.082,45 zgodnie z ustalonymi przychodami budżetu w kwocie 2.440.082,45.
2. Ustala się dotacje udzielone z budżetu Gminy podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XVII/.../20
Rady Gminy w Cmolasie
z dnia 29 czerwca 2020r.

**DOTACJE UDZIELONE Z BUDŻETU GMINY
PODMIOTOM NALEŻĄCYM I NIE NALEŻĄCYM DO SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH**

Jednostka otrzymująca dotację	Rodzaj dotacji	Cel	Kwota
<i>Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych</i>			
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jagodnik			
Dz. 801 Rozdz. 80101 § 2540	Podmiotowa	Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie niepublicznej szkoły	38.367
Dz. 801 Rozdz. 80103 § 2540			32.242
Dz. 801 Rozdz. 80149 § 2540			7.607
Dz. 801 Rozdz. 80104 § 2540	Podmiotowa	Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie niepublicznego przedszkola	55.482
Stowarzyszenie Sióstr Służebniczek			
Dz. 801 Rozdz. 80104 § 2540	Podmiotowa	Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie przedszkola niepublicznego w Cmolasie	26.756
Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Cmolas			
Dz. 801 Rozdz. 80101 § 2590	Podmiotowa	Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie publicznej szkoły w Ostrowach Baranowskich	-3.135
		Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie publicznej szkoły w Hadykówce	92.322
		Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie publicznej szkoły w Porębach Dymarskich	47.298
Dz. 801 Rozdz. 80103 § 2590	Podmiotowa	Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie publicznej szkoły w Ostrowach Baranowskich	39.760
		Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie publicznej szkoły w Hadykówce	14.352
		Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie publicznej szkoły w Porębach Dymarskich	15.946
Dz. 801 Rozdz. 80104 § 2540	Podmiotowa	Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie niepublicznego przedszkola w Cmolasie	46.392
Dz. 801 Rozdz. 80150 § 2590	Podmiotowa	Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie publicznej szkoły w Hadykówce	26.813
		Zadania z zakresu oświaty – prowadzenie publicznej szkoły w Porębach Dymarskich	1.334